

... Radlje: živimo s sejmom ... človek, ki krije po starem ... Mežica: več stanovanj ... devetletka tudi na Koroškem ... vzpon ravskega nogometa ...

PREPIH

10/IX • oktober 1999 • cena 250 SIT • Poštšina plačana pri pošti Ravne na Koroškem

KOROŠKI ČASOPIS

**ZELENA
LUČ ZA ZA
REGIJSKI
TEDNIK?**

d.d.
**ZAVAROVALNICA
MARIBOR**

UGODNO: KASKO ZAVAROVANJA MOTORNIH VOZIL
NOVO: POTRESNO ZAVAROVANJE

SGP KOGRAD IGEM d.d.
s proizvodnimi enotami betona,
betonskih izdelkov in železa
GRADBENA OPERATIVA KOROŠKE d.o.o.
INŽENIRING d.o.o.
PRODAJNI CENTER d.o.o.

- Dravograd - Črna -
Slovenj Gradec - Mislinja - Prevalje
- Nama Ravne - Lena Levec -

OBMOČNA ENOTA SLOVENJ GRADEC
tel.: 0602 505 611, fax: 0602 41-840

Radlje ob Dravi, tel.: 0602 73-024
Ravne na Koroškem, tel.: 0602 288-621

Črna na Koroškem, tel.: 0602 38-488
Dravograd, tel.: 0602 84-506
Mežica, tel.: 0602 37 026

PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA

Poslovno premoženje

Poslovna sredstva	Odgovornost
Zgradbe	Splošna odgovornost
Stroji in oprema	Odgovornost za izdelke
Blago	Poklicna odgovornost
Prevozna sredstva	Odgovornost prevoznika
Posevki in plodovi	Avtomobilska odgovornost

Finance
Terjatve
Izpad dohodka
Investicije
Kavcije

Oseбно premoženje

Dom	Avto	Prosti čas	Dopolnilne dejavnosti
Požar	Kasko	Potovanje	Posevki
Premoženje	Odgovornost	Rekreacija	Živali
Vlom	AO-plus		Stroji in oprema
Steklo	Pravna		
Hišne živali			

triglav premoženje

ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA

Kapitalska zavarovanja

Življenska zavarovanja

Rentna zavarovanja s
štipendijskim zavarovanjem

Prostovoljna pokojninska
zavarovanja

Riziko zavarovanja

Nezgodna zavarovanja

Zdravstvena zavarovanja
za potovanja v tujini

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

zavarovalnica triglav, d.d.

LE VKUP, UBOGA GMAJNA...

... za tržišče zdaj bo draga!

GLOSA

ZAROKA NA POLJANI

Malo je krajev, ki bi postali svetovno znani. Korošci pa smo lahko zadovoljni, da imamo Poljano. Lep kraj! Ima gostilno, cerkev, kozolec in ravno pravo število prebivalcev. Svetovno znana je postala Poljana po zaključku svetovne morije, na katero opozarjajo golobi miru. Spomini na dogodke pred štiriinpetdesetimi leti pa so veseli in žalostni hkrati, saj se ponos ob zmagi nad fašizmom vseskozi prepleta z zagrenjenostjo zaradi povojnih pobojev.

Pred kratkim se je Poljana spet proslavila. Že drugič v tem stoletju. Tokrat v upanju na svetlejšo prihodnost... Iz vse Slovenije so se pripeljali prijazno razpoloženi snubci. Radovedni so čakali vojščake kralja Matjaža, da bojo prikorakali iz votline izpod Pece. Želeli so jih pozdraviti med potjo na Goro, kjer jih čakajo device pod plaščem svete Uršule. Množica snubcev se je na Poljani nestrno prestopala in čakala novico, če je snubitev uspela. Končno so dočakali sporočilo:

BRADATI KRALJ IN NEDOLŽNA DEVICA BOSTA STOPILA V SVETI ZAKON OB BOŽIČU.

Potešeni snubci so se odpeljali na svoje domove, da jih do ohceti počistijo in primerno okrasijo.

Poljana, ki je s tem veselim dogodkom ponovno svetovno zaslovela, se je zdaj umirila. Jesenske meglice in zimski viharji jo bodo utrdili, da bo zacvetela v razkošje nove pomladi...

TIK

Nobena človeška duša ni sterilna.

NIKO

Iz vsebine:

<i>Bomo Korošci imeli svoj časopis</i>	4
<i>Radlje: živimo s sejmom</i>	5
<i>Človek, ki krije strehe po starem</i>	6
<i>Koroška v sliki</i>	8
<i>Mežica: več elektrike, več stanovanj</i>	11
<i>Moda: kaj pa klobuk?</i>	15
<i>Kmečki muzej v Šentanelu</i>	16
<i>Novinarji: policisti = 3 : 0</i>	18
<i>Devetletka tudi na Koroškem</i>	21
<i>Sporočilo ugaslega plavža</i>	24
<i>Vzpon nogometa tudi na Ravnah</i>	30
<i>Glosirana črna kronika</i>	32
<i>Vaš preprih</i>	34
<i>Horoskop</i>	34

Na naslovnici:

»Mežiški semafor«

PREPIH Koroški časopis
Izdaja ČZP VORANC, d.o.o.
Ravne na Koroškem

Glavni in odgovorni urednik: Vojko Močnik
Grafična priprava: CERDONIS d.o.o.,
Slovenj Gradec, teh. urednik Blaž Prapotnik
Tisk: Tiskarna ODTIS, Ravne
Naslov uredništva: ČZP VORANC, d.o.o.,
Ravne na Koroškem, Prežihova 24,
tel. & faks: 0602/22-999

Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo
in ne honoriramo.

KOROŠKA

IMEJMO SVOJ ČASOPIS!

Založniški hiši Cerdonis in Voranc sta predstavili skupen koncept regijskega časopisa. Zanimanje tudi v Ljubljani.

Piše: Edi Prošt,
novinar Radia Slovenija

Vsekakor pobožne želje pri tako posvetni stvari, kot je časopis, niso dovolj. Tudi načelni zaji ne, še manj fige v žepih. Pa vse kaže, da je vsega tega več, kot resničnega hotenja. Čeprav gre v prenekaterem primeru tudi za (ne)razumevanje dejstva, da bo tudi časopis naša regionalna razpoznavnost.

Svet Koroške regije je zaradi gornjih dejstev že drugič odločitev o regijskem časopisu odložil. Tokrat zaradi pobud o reševanju Koroškega tednika, ki so prišle iz prestolnice oziroma Kluba Korošcev v Ljubljani. Izgovor je bil spet pri roki, in tako bo prihodnjič Svet menda le odločal o sprejemljivosti novega konkretnjšega - vsaj denarno - osnutka, ki ga morajo tukajšnji predlagatelji (podjetji Cerdonis in ČZP Voranc) pripraviti, da bi ga morebiti Svet regije priporočil občinskim svetom v obravnavo. In šele po vseh teh stopničkih (če bodo prehojene!) zna biti, da se bo vedelo, ali uradna oblast podpira "svoj časopis".

Tak je namreč skupni predlog izdajateljcev Koroškega tednika in Prepiha - IMEJMO SVOJ ČASOPIS! Kar seveda pomeni, da so bojne sekire, ki sicer niso bile nikoli uporabljene, res zakopane, in da sta obe dovolj ambiciozni hiši pripravljene pri projektu sodelovati. Po porazih takšnih in drugačnih, ko obetavne napovedi nikogar niso bile uresničene, in ko se je izkazalo, da brez uradne podpore koroške oblasti koroškega regionalnega časopisa pač ne bo.

Izkušenj je več kot dovolj, vse so bile poučne še zlasti izdajateljema, in predlog,

ki ima majski datum, je verjetno eden zadnjih poskusov oživljanja koroškega časopisa. Zadnjih poskusov, ko regije še nimamo in jo pooseblja skup županov, ki neposredno o ničemer ne odloča, svojo moralno držo in zavzetost za regijo pa redkokdaj uspe v "meso postati".

Vsebinska zasnova časopisa je regionalna, torej z informacijami, ki jih dnevni tisk zaradi omejitev prostora ne prinaša, z rednim poročanjem s sej občinskih organov, pokrita bi bila vsa področja političnega, gospodarskega, kulturnega, športnega in vsakršnega življenja v celotni pokrajini. Časopis bi izhajal tedensko, v mesečni prilogi bi nudil zahtevnejše branje. Občine, ki bi časopis sofinancirale (vsaj prvih pet let), pa bi za svoje potrebe izdajale svoje priloge.

Predlog predvideva profesionalno zasedbo uredništva, ki bi po zagonu imelo poleg urednika še tri novinarje - za vsako dolino enega. Druge - tehnične podrobnosti so zadovoljivo rešene že zdaj. Vsekakor je v predlogu s kadrovskega vidika predviden kakovosten premik, sedanji pristop pri obeh - Tedniku in Prepihu - se je izkazal za preveč kratkoročnega in negotovega. V petih letih naj bi se (tako predlog) časopis postavil na lastne noge, v vmesnem času naj bi mu pomagale občine. Že če sedaj seštejemo sredstva, ki jih občine namenjujejo raznoraznim lastnim glasilom in objavam po drugih pisnih medijih, je tega denarja več, kot bi ga občine namenile skupnemu regionalnemu časopisu.

Na v uvodu omenjenem zasedanju Sveta koroške regije so ljubljanski Korošci ponudili dvojce: denar za premostitev problemov Koroškega tednika do novega leta in še

enega urednika (urednico), ki bi ga prav tako plačali ljubljanski Korošci. Renata Picej bi se tako spet pojavila na koroški publicistični sceni. Ponudila je tudi že svoj koncept - štirinajstdnevnik s tendenco, da postane tednik, pa še, da je objektivni in verodostojen. Ciljna skupina Koroškega utripa (tako naj bi se ta novorojenec imenoval) naj bi bila dvojna: socialno dobro stoječi bralec in socialno šibki bralec, dopolnjena pa naj bi bila s "podjetniki in direktorji, ki bodo želeli vedeti, če je bilo opaženo njihovo dejanje, pojavljanje in delovanje (to pa je spet dobro zaradi oglaševanja). Temu naj bi bila prilagojena vsebina izpod peres verodostojnih piscev in dobrih novinarjev."

(pod navednicami so navedki iz predloga avtorice koncepta, op.p.)

Vsekakor zanimiv pristop in živa slika poznavanja koroške publicistične scene, ki jo je mogoče celo prodajati. Seveda Ljubljancanom.

Svet Koroške regije je, kot rečeno, spet razpravljal o koroškem časopisu in tak kot je, ujet v občinske interese svojih članov, ni zmogel prestopa plotov. Osebnih, strankarskih, arijskih... Presenetil je slovenjgraški občinski tajnik (nadomeščal je župana), ki je izjavil, da želijo oni neodvisen, nepolitičen in neobčinski časopis in pozval druge, da osnutek, ki ga bodo prihodnjič uskladili, spravijo skozi tudi na občinskih svetih, ker je samo to lahko potrditev načelnih soglasij.

Očitno je marsikomu načelnih soglasij s figo v žepu dovolj. Dokazovanje arijske čistokrvnosti Korošcev z marijeterezije mejaštvom je bilo enkrat že preseženo in vnovično preštevanje na vaše in naše je lahko samo plod volitev, ki so se zgodile. Si bodo zato "novi" župani izprašali vest? Navsezadnje so Svet zaradi regije. In ni slovenske regije brez svojega časopisa!

Edi Prošt

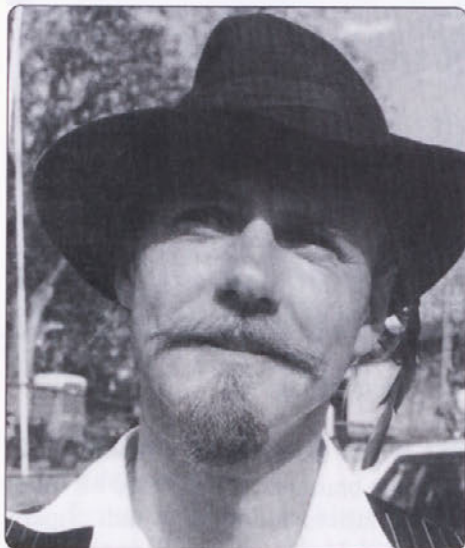
KOROŠKI tednik

PREPIH
KOROŠKI ČASOPIS

Radlje:

"ŽIVIMO S SEJMOVOM"

V Radljah ob Dravi so zaprli vrata letošnjega osmega jesenskega sejma obrti in podjetništva. Sejem je bil odprt štiri dni, v tem času pa je radeljska obrtna zbornica, ki je v času sejma obeležila 20. obletnico svojega dela, predstavlja tudi promocijo obrti in podjetništva. Kaj pomeni za obiskovalce radeljski jesenski sejem, smo povprašali naše anketirance.

DARKO KMETEC:

"Na letošnjem sejmu že drugič sodelujemo dravski splavarji. Pred tem smo sodelovali na sejmu Alpe Adrija in na sejmu Gostur v Mariboru. Letos smo tu na sejmu v Radljah razstavili tehniko sestavljanja splava, pa utrip današnjega splavarskega življenja - sem pa spada tudi splavarski krst. Pokazali smo tudi gostinsko postrežbo na flosu, skratka, vse tisto, kar nudimo potnikom na flosu med vožnjo. Naš ansambel ČAFURNA pa je v času sejma zabaval obiskovalce."

MARJETA VERDNIK:

"Radeljski sejem obiščem vsako leto in lahko rečem, da sem z njim zelo zadovoljna. Sejem je lepa promocija Radelj, obiščejo pa ga radi tudi obiskovalci od drugod, veliko

obiskovalcev pride iz Avstrije. Osebno mislim, da sejem iz leta v leto pridobiva na pomenu, prav bi pa bilo, da bi bil iz leta v leto bogatejši. S tem bi pridobil še več obiskovalcev."

FRANC ŠATER:

"Tudi jaz sem eden tistih, ki redno obiskujemo jesenski radeljski sejem. Zelo rad obiščem razstavnici prostor, kjer so razstavljeni kmetijski stroji. Kmetje se za kmetijske stroje zelo zanimamo, zato mislim, da bi lahko bila ponudba strojev še večja, da bi se za nakup tudi lažje odločali. Mislim, da bi morali kmetijstvu dati več poudarka, čeprav je sejem bolj podjetniškega in obrtniškega značaja."

SAŠA PODRZAVNIK:

"Sejem vsako leto rada obiščem. Kar nekaj-

krat sem bila na letošnjem sejmu in vse mi je bilo zelo všeč. Všeč mi je bila tudi skrbno pripravljena gobarska razstava, na kateri sem spoznala veliko gob, ki jih doslej še nikoli nisem videla. Obiskala pa sem tudi druge razstavne prostore, kjer sem si dodobra napasla oči. Z zadovoljstvom lahko rečem, da Radeljčani živimo s sejmom."

JOŽEFA SUŠEC:

"Radeljski sejem sva z možem letos prvič obiskala. Ker nameravamo kupiti nov avtomobil, naju je na sejem pritegnila prav ta ponudba. Po ogledu sva ugotovila, da je sejem dobro pripravljen, le kažipotem bi bilo treba posvetiti več skrbi. Ker sva prišla na sejem iz Mislinjske doline, sva kar precej časa iskala sejmski prostor. Drugače pa sva s sejma odšla zadovoljna."

VID ŠARMAN:

"Vsako leto nestrpno čakam na radeljski sejem. Rad ga obiskujem, posebno všeč pa mi je bilo, ko sem se vozil z "ringlšpilom" in obiskal zabavni šotor in luna park. Za mene in za moje prijatelje je vse to v veliko zadovoljstvo, saj se lahko vsaj enkrat na leto dodobra pozabavamo. Na letošnji sejem imam lepe spomine."

F. JURAC

Človek, ki krije strehe po starem:

TUDI BORL IN VOLBENK STA NJEGOVA

Rudi Jutršek st. je vodil ekipo, ki je letos julija prekrila Volbenkovo cerkev na Lešah

Če boste na Koroškem iskali mojstra za prekrivanje streh s škodlami (šitlji), vam bo kdo gotovo svetoval, da poiščete Rudija Jutrška, po domače Železnika s Strojne. In zelo prav boste storili, če boste izbrali njega. Njegovo delo so poleg množice manjših tudi tako znamenite strehe, kot so: iz leta 1957 na cerkvi na Uršlji gori, iz leta 1964 na srednjeveškem gradu Borl ob vznožju Haloz, iz leta 1984 na cerkvi sv. Ane na Lešah, iz leta 1998 na kozolcu na Poljani in od letošnjega julija na sv. Volbenku na Lešah. Ta gotska cerkev iz 15. stoletja je bila do sedaj tudi največji mojstrov zalogaj. Zanj so porabili kar 50 tisoč šitljev, 200 kg žebeljev in šest kubikov lat, skupina s petimi pomočniki pa je na njej opravila 200 šihtov po 12 ur.

Po vsem tem je jasno, da je mojster skoraj več na strehi kot na tleh, skoraj vedno pri delu. Ampak vsaj dvakrat v letu pa ga boste zanesljivo našli križem rok. To je na Florjanovo in Rokovo, ki sta praznika tesarjev.

"Na Florjanovo, ko praznujemo god sv. Florjana, zaščitnika pred ognjem (takrat naj ne bi delali z lesom, da ne bo zgorel, op.p.), sem si že trikrat roke porezal, zato na ta dan ne delam več. Počivam tudi na Rokovo, saj je sv. Rok s svojo sekiro zaščitnik pred ranami."

No, tako sva se po treh letih, odkar je delal tudi pri nas in sva se že dogovorila za intervju, na letošnje Rokovo le našla tudi midva. Da je mož izreden, sem kot njegova (skoraj) sokrajanka vedela že prej, a kakšno ceno je moral plačati za to, da je danes gospod, sem spoznala šele iz njegovega pripovedovanja.

"Kot vem, izhajate iz Vodiharjeve družine na Suhem vrhu."

"Da. Sem sin 16-članske družine, peti po vrsti, rojen leta 1934. Živel smo na manjši kmetiji s štirimi do petimi glavami živine. Ko sem bil star šest let, so me dali služiti. Dve leti sem pasel kravo in hudo je bilo, ko je še tista ušla ... Nato sem šel služiti drugam, k Piečerju na Jamnico. Tam sem pasel osem glav živine in moral počasi začeti delati še vse drugo. Ko sem bil 10 let star, sem moral vstati ob treh in iti mlatiti. So rekli: Štimo bo že delal. Pri tej hiši je bilo v redu. Niso imeli veliko, a kar so imeli, so nudili. Nosil sem doma narejeno obleko iz hodnega prta, hodil pa bos. Prve čevlje sem dobil 10 let star. Kako sem jih bil vesel!"

"Kaj pa šola?"

"V šolo smo hodili bosi, v šolo, kolikor je bila! Od majnika do novembra sploh nisem hodil, ker je bila paša. Veselje do šole sem imel, a kaj, ko so me kar stran od učenja nagnali. Tudi zvezkov ni bilo. Dve leti sem imel tablico, vojna je bila, prišel sem do 3. razreda, nato pa bil prost."

"Kdaj pa se je pokazalo, da imate tesarsko žilico?"

"Že na paši sem delal vse sorte iz lesa, od majhnih ruštov, vikendov, holcarskih bunkarjev, žlic ... 10-leten sem si z nožem naredil čisto pravi litrski sod iz jelševega lesa in si v njem nosil sladek mošt na pašo. To so se mi smejali! 12-leten sem naredil cokle za 3-letno dečvo, pa za sebe ... V sebi sem imel to, da sem stalno rezljal z nožem. To je bil močan nož z železnim ročajem. Kupil sem si ga

za 50 pfeningov, ki mi jih je dal stranka, ker sem ji nosil mleko. Imel sem ga 20 let, potem pa izgubil."

"Pa je bilo tesarstvo že v vašem rodu?"

"Očetov bratranec v Solčavi je bil ravno tak, z žilico, kasneje pa tudi Šipkov Tomaž iz Mežice. Tudi oče so tesarili, a bili zelo nasprotni, da bi jaz kaj delal. Bali so se za les in orodje. Tako sem na skrivaj naredil voz, popravil sod ..., drugače pa smo morali po gozdu pobirati les."

"Kako pa so vam ostala v spominu mladeniška leta?"

"17-leten sem šel nazaj na svoj dom in začel tesariti skupaj z očetom. Kar sem zaslužil, je šlo vse za družino. Pozimi dela ni bilo, pa sem na jesen šel za furmana v tovarno, poleti sem spet tesal, naslednjo zimo pa šel za kopača v rudnik, 1955. pa nato k vojakom v Srbijo - za 23 mesecev. Takoj sem se javil tesarjem in v treh tednih sem že moral kasarne prekrivati. Bil sem tudi čevljar, mizar, mehanik... Čeprav nisem bil učen, kot drugi, so me lahko za marsikaj porabili in mi zato kar trikrat dali nagradni dopust."

"Po vrnitvi pa je že bil čas tudi za dekleta?"

"Po vojakih sem bil spet pri starših in poleti delal rušte, pozimi pa sode (največ leta 1959, ko je bilo veliko sadja), slamice, grablje, vile, kuhalnice, metle, košare... Ko sem bil star 28 let, pa sem se oženil k Železniku v Strojno. Čeprav sem toliko delal, nisem imel pribite pare. Poročni gvant so mi kupili oče."

Jutršek je mojster za prekrivanje s šitlmi

"Pri Železniku pa ste, vsaj kolikor vem, prišli z dežja pod kap."

"Tri leta nisem bil tam ne hlapec ne nič. Gospodar ni dal ne denarja ne hrane, vse je imel zaklenjeno, hodil je za mano s sekiro, pisal v Beograd, da naj občina prevzame kmetijo, ker ni koga za delo... V sredo je nato predal posestvo, v petek ga je hotel nazaj... prek sodišča. Potrpel sem, ker nisem prišel k hiši, da bi se prepiral, ampak delal. Počasi je gospodar to spoznal in po letu 1970 sam začel pomagati pri delu..."

"... gospodarili pa ste že vi?"

"Postopoma sem si nabavil lastno orodje za tesarsko delo in nato delal okrog, veliko tudi v Avstriji. 1977. sem si kupil traktor, a je šel po bregu. Ni bilo volov, ni bilo denarja, pa sem se odločil za šiht. 11 let sem bil nato pri Storitvah v železarni, od leta 1991 pa sem v pokoju."

"Ampak kakšen pokoj je to?"

"Največ delam okrog zadnji dve leti, odkar imam svojo skupino. Fantje - sin Rudi, zet Damjan (Perše z Jamnice), Peršeči Lojz z Zelenbrega, sosed Grm in Mežnarjev Joži s Strojne - delajo, jaz pa že bolj nadzorujem. Zdaj lahko prevzamemo delo v celoti, od nabave materiala do pokrivanja strehe."

"Vaša posebnost pa so skodle."

"Skodle so lahko rezane ali cepljene. Tem rečemo šitlmi. Z njimi sem začel delati leta 1951 in so res moja specialiteta. V toliko letih si človek nabere

mного izkušenj. Odkar je impregnacija, je streha iz njih trajnejša, poleg tega pa jaz krijem zelo na gosto, da je življenjska doba strehe daljša."

"Ampak vsaka smreka pa ni šitlarca. Je za material težko?"

"Take smreke rastejo na severni strani, po grabnih. Debela mora biti od 35 do 40 cm, gladka, ne sme imeti vej, dolga je od treh do 16 m... Sam jo prepoznam že od daleč, cepit pa jo poskusim pri koreninah."

"Pri vašem delu so številke kar pomembne."

"Seveda, toda jaz sem vse iz prakse naučen, iz šole nič. Bolj znam računati na pamet kot na papir, toda največkrat jaz prej izračunam na pamet kot drugi na papir. Včasih sem kar vedel, koliko bom zaslužil, ko sem prišel k smreki."

"Kaj vam predstavlja les?"

"Najbolj imam do njega občutek. Diši mi. Če prideš v leseno hišo, je čisto drugi okus kot npr. v zidnici."

"Zdaj pa od lesa k olju. Ste eden od treh na Strojni, ki gojijo toter in prešajo totrovo olje."

"25 let sem imel rano na želodcu. Zdravniki so rekli, da je neozdravljiva, mene pa je bolelo, da se mi je temno delalo, pa sem začel sejati toter in zdaj mi je bolje. Pol hektara ga posejemo, lani in letos pa smo prodali 130 litrov olja."

"V knjigi etnologinje Marije Makarovič o Strojni in Strojancih ste na pomembnem mestu tudi vi."

"Makarovičevo je posebno zanimalo, kako bom domačo kaščo postavil na drugo mesto z ruštom in klobasami vred. Naštudiral sem poseben načrt - in uspelo je. A znanstvenico sem poklical, ko je bila kašča že malo prestavljena, pa ji ni bilo prav."

"Vi ste pravi inovator!"

"Res sem kar naprej kaj novega poskušal, a se vedno vračal k lesu. Naredil sem lesen rezalni stroj za steljo, hišo sem si postavil čisto sam, brez vsakega načrta, tako, kot se mi je ponoči sanjalo."

"Zanimivo, česa vsega se lotite!"

"Včasih nisem imel žlice, nisem mogel kupiti plenice ne kile sladkorja, vse sem hodil peš... Dolgo sem se moral potrjevati. Šel sem po svetu ter videl dobro in slabo. Dobro sem posnemal, slabega ne. Nisem bil starokopiten. Občutek imam, da me danes, kamor koli pridem, cenijo."

"Pa si danes prav zaradi pretekle revščine kaj več privoščite?"

"Da bi zdaj jamral, bi bil smrtni greh. Na kmetiji z 22 glavami živine in z zdravnanimi polji gospodarji sin, tudi drugi otroci so preskrbljeni, vnuki rastejo... Ženo si zdaj privoščiva, česar si prej nisva mogla. Večkrat greva na kakšen izlet in v zdravilišče."

"Ampak jutri greste spet na streho nekam za Uršljo."

"Treba je, ker je danes tesarjev malo. V glavnem smo priučeni samouki, iz šole jih ni. Dela je zato dovolj, sploh kritja s šitlmi. Poleg tega je vse več vabil, da na raznih prireditvah kažemo, kako se cepijo šitlmi in kako se z njimi prekriva. Poiščejo nas tudi, če hočejo namesto strojne ročno obdelavo lesa, kot je to v primeru "powerpuba" na Ivarčkem. Dela res ne zmanjka."

"Nama pa besed ne."

"No, pa dovolj za danes. Bova pa drugič rekla še kakšno smešno. Jih tudi ni malo v mojem življenju."

"Prav. Do takrat pa ostanite zdravi. Ljudi, kot ste vi, ni veliko."

Helena Merkač

Koroška v sliki

Kljub slabemu vremenu je na Muti za tradicionalni prehodni pokal Mute tekmovalo kar trinajst pretežno koroških gasilskih enot. Kot opazovalci so prišli tudi predstavniki društev iz sosednjega zamejstva. V izjemno izenačenih sposobnostih so prehodni pokal osvojili gasilci z Raven na Koroškem. Drugi so bili člani PIGD Muta in tretji gasilci PGD Dovže. V ženski konkurenci so zmagale domačinke, druge so bile Dovžanke in tretje Vuhredčanke.

Posnetek Kristl Valtl

Jesenska srečanja na Prevaljah so bila tudi letos pestra in dobro obiskana. Vrsta prireditev je polepšala jesenske dni, Prevaljčani so imeli nekaj odmevnih dogodkov, med njimi odprtje razstave "Sporočilo ugaslega plavža". Velik dogodek za Prevalje je bilo tudi polaganje temeljnega kamna za drugi koroški dom starostnikov (posnetek Stanko Hovnik). V okviru jesenskih srečanj so poleg drugega priredili revijo pihalnih orkestrov s Prevalj, Raven in iz Mežice, ki so se na družabnem srečanju v Šentanelu pomerili še v športnih igrah.

Na Prevaljah so pred dnevi na strokovnem posvetu razpravljali o pomenu prevaljske železarne v evropski metalurgiji. Po posvetu so odkrili spominsko skulpturo ak. kiparja Andreja Grošlja (levo, posnetek Miro Petek).

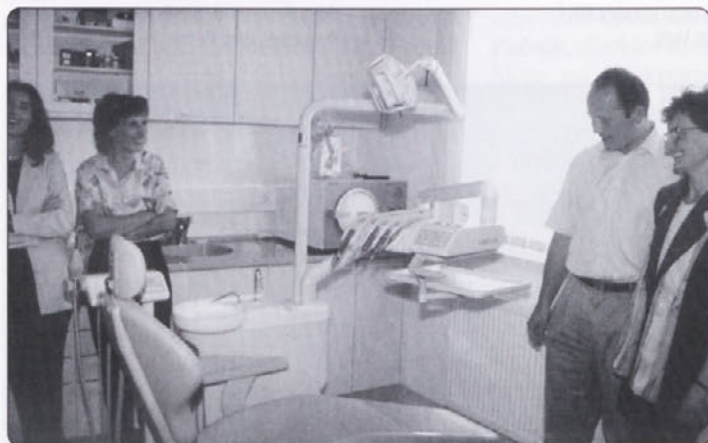

Na sliki so udeleženci 6. slikarske kolonije Dravograd 99 ali, kot so jo sami poimenovali EX TEMPORE 99 (slikanje na hitro). Tokrat je bila njihova baza planinski Dom pod Košenjakom. Ustvarjali so od četrтка, 16. 9. do nedelje 19. 9. 99, ko so svoja dela razstavili v cerkvi Sv. Vida v Dravogradu.

Posnetek Varjan Vesonik

V Slovenj Gradcu so na Francetovi ulici 2 odprli novo poslovalnico zavarovalniške hiše Slovenica. Tudi v tej hiši sklepajo vse vrste zavarovanj, letos pa so na trg ponudili tudi nove zavarovalniške projekte, kot so Življenjski sklad, Modro življenjsko zavarovanje in Zavarovanje pogrebnih stroškov.

V Mislinji so pred dnevi odprli prenovljeno zobno ambulanto, ki so jo v poletnih mesecih popolnoma prenovili in dogradili prizidek. V obnovljeni zobni ambulanti, poleg dveh zobnih ordinacij (za otroke in odrasle) je v njej tudi čakalnica, zobni laboratorij in higienski kotiček, imajo zdaj prebivalci občine Mislinja zagotovljeno dobro zobozdravstveno oskrbo.

Posnetek: Jasmina Detela

Septembra je Mestna občina Slovenj Gradec brez večjega pompa proslavila občinski praznik. Na slavnostni seji so za častnega občana imenovali dolgoletnega direktorja bolnišnice dr. Draga Plešivčnika, občinsko nagrado pa je prejel Jože Potočnik. Plakete MO Slovenj Gradec so šle tokrat v roke Janeza Kolariča, Marinke Butolen, Antona Bošnika in Vinka Šmona.

Posnetek Stanko Hovnik

Kmečke povorke - spreveda Od setve do kruha - v Dravogradu se je v okviru turistične in etnološke prireditve Zlata jesen 99 udeležila pisana družina ljudi z najrazličnejšimi kmečkimi orodji in prikazom starih opravil, navad in običajev. Kmečke gospodinje so pripravile veliko domačih dobrot in jih brezplačno ponudile številnim obiskovalcem. Posnetek Zlatka Strgar

Območni odbor zveze borcev na Muti je pripravil srečanje članov v Bistriškem jarku. Zbrali so se ob spomeniku, predsednik Ivan Mithans je na kratko obudil spomine na padle tovariše soborce in druge žrtve iz odporiškega časa druge vojne. "Hudo je, ko bi mnogi radi prav glasno rehabilitirali kolaboracijo in izdajstvo. Gre do celotne daleč, da slišimo njihove besede, da so se že takrat borili za eno Evropo in si oblačijo plašče mučnikov. Ali menite, da je odporiškega antinacističnemu svetu, ki je krvavel tudi na naših tleh, to všeč," so postavili vprašanje.

Posnetek Kristl Valtl

Na Muti so na posebnem kulturnem večeru predstavili knjigo pesmi domačina Antona Kobolta. Knjiga "Teče Drava, teče" je svojevrsten spomenik in zgodovina te naše reke. Avtor je z njo preživel večino svojega življenja. Če je Gregorčič lep del svojega ustvarjanja poklonil Soči, je Kobolt v svojih pesmih ujel Dravo v vseh njenih lepota in moči. Posnetek Kristl Valtl

Pod Uršljo goro v Zgornjem Razborju na kmetiji Vernerca, kjer gospodarita Ivan Ruprecht in njegov sin Rihard, je bilo letos četrto državno prvenstvo v striženju ovc. Poleg ovčerejcev iz vseh krajev Slovenije se je tekmovanja udeležil minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ciril Smrkolj, tudi sam ovčerejec. Pri striženju ovc z električnimi škarkami je bil najhitrejši Alojz Novak iz Šentjerneja na Dolenjskem, ki je za striženje šestih ovc potreboval 10 minut in 54 sekund. Pri striženju treh ovc z ročnimi škarkami je prvo mesto dosegel Alojz Grmšek iz Laškega, za striženje je porabil 12 minut in 15 sekund.

Na posnetku Franca Jurača je pri delu Alojz Peršak iz Mežice.

Skupina pritrkovalcev z Mute je v okrilju Agencije za turizem Muta tudi letos organizirala srečanje pritrkovalcev z območja Koroške. Srečanje in izmenjavo tovrstnih glasbenih izkušenj so enako kot prejšnje leto pripravili v cerkvi Sv. Primoža nad Muto. Pri pritrkovanju ali trjančenju, kot rečejo mnogi v naši pokrajini, gre za svojevrstno znanje, ki ga mnogi stari pritrkovalci nekako čuvajo in hranijo zase in že se čuti svojevrstna praznina. Prav takšna srečanja pa vendarle odstirajo skrivnosti in ni več bojazni, da bo še šlo kaj v pozabo. Letos je sodelovala celo skupina pritrkovalcev iz Ljubljane in bili so prav presenetljivi.

Posnetek Kristl Valtl

Obrambni minister dr. Franci Demšar je v Dravogradu, v trgovsko poslovnem centru na Meži, odprl nove prostore Ministrstva za obrambo RS, Uprave za obrambo Slovenj Gradec, izpostave za obrambo Dravograd. Trak je skupaj z ministrom prerezal vodja dravogradske izpostave Benedikt Kopmajer. Minister je napovedal, da bo ministrstvo prihodnje leto podelilo udeležencem bojev v Dravogradu leta 1991 spominski znak na dogodke izpred osmih let.

Posnetek Miro Petek

Radeljski ljubitelji starodobnih motornih vozil, vključeni v društvo "Oldtimer", so bili na jesenskem izletu. Najprej so si privoščili temeljit ogled in prijazno strokovno vodenje po muzeju motornih koles na Vranskem, za tem pa še Tehniški muzej Slovenije v Bistri. Preostali čas so namenili ogledu Gorenjske in seveda kravjega bala v Bohinju.

Posnetek Kristl Valtl

Turistično društvo Mežica je v okviru tradicionalnega Dneva turizma pripravilo okusno kulinarčno razstavo, na kateri so se predstavili mežiški in okoliški gostinci. Hortikultura sekcija je ob tej priložnosti podelila priznanja lastnikom najlepše urejenih hiš in poslopij v občini Mežica.

Posnetek Miro Petek

Sedmo državno prvenstvo Zveze društev upokojencev Slovenije je bilo v Slovenj Gradcu. Domačini so se na tekmovanju imenitno odrezali, saj so v obeh kategorijah (moški in ženske) dosegli ekipni prvi mesti.

Posnetek Stanko Hovnik

Zadnjo septembrsko nedeljo so v cerkvi sv. Petra na Kronske gori pri Otiškem Vrhu zazvonili štirje novi zvonovi, ki so teden prej že zvonili ob obisku papeže v Mariboru. Novi zvonovi so bronasti in tehtajo od 1186 do 270 kilogramov. Slavlja na Kronske gori, katere cerkev je pred več kot pol stoletja že slovela po velikih in močnih zvonovih, se je udeležila množica vernikov in drugih občanov.

Posnetek Miro Petek

Več elektrike, več stanovanj

Rudnik Mežica d.d. je v začetku devetdesetih nastal kot krovno podjetje iz nekdanjega Rudnika svinca in cinka Mežica, ki je razpadel na več samostojnih podjetij, same jamske obrate in njeno zapiranje pa je prevzela država. Ocene so različne, ali je bilo to drobljenje rudnika dobro ali ne, dejstvo pa je, da sta že pokopana Tom in Elmont (Tom nima dostojnega naslednika, v prostorih Elmonta pa je Calex M), o holdingu Rudnik Mežica pa je bolj malo slišati. Kot da se v tej družbi nič ne dogaja, kar pa direktor Janez Pačnik zavrača z letošnjima dvema pomembnima naložbama, ki jih ne obešajo na velik zvon, prav pa je, da je o tem tudi kaj zapisano. Gre za obnovo podzemnih elektrarn in novih 24 stanovanj. Holding pa je po ustvarjenemu dobičku - predvsem zaradi dobrih finančnih naložb - med najbolj uspešnimi majhnimi podjetji na Koroškem.

Za prenovo dobrih 140 milijonov tolarjev

V družbi Rudnik Mežica - Elektrarne, ki je v sto odstotni lasti Rudnika Mežica d.d., imajo tudi podzemni hidroelektrarni in nedavno so temeljito prenovili že precej dotrajane agregate. V rudniku so se namreč znašli pred dilemo, ali elektrarni zapreti ali pa jih obnoviti. Nazadnje so namreč bile elektrarne obnovljene daljnega leta 1963.

"Obnovili smo vse turbine, dve turbini z generatorjem pa sta povsem novi. Izpeljali smo kompletno avtomatizacijo elektrarn in sedaj iz enega centra v Žerjavu vodimo vse procese. V elektrarnah so bili poprej ljudje dežurni 24 ur na dan, sedaj je to odpadlo in za osem delavcev smo morali najti drugo zaposlitev.

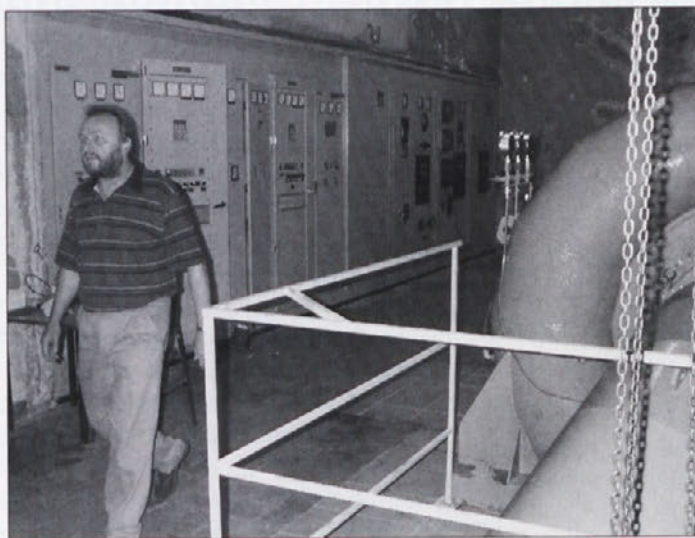
V posodobitev smo vložili 140 milijonov tolarjev in tako obnovljene naj bi elektrarne obratovale brez večjih posegov vsaj 30 let. Instalirana moč teh elektrarn je 4,7 megavatov, maksimalna proizvodnja pa je okoli 20 milijonov kilovatnih ur na leto, vse pa je odvisno od količine

vode.

Imeli smo tudi že leto, ko je znašala proizvodnja samo 10 milijonov kilovatnih ur na leto, dosegli pa smo celo 21 milijonov kwh na leto. Vreme torej kroji poslovanje tega podjetja in v lanskem letu je imela družba Elektrarne okoli 30 milijonov SIT dobička, leto poprej pa 24 milijonov SIT izgube. S to investicijo pa smo na drugi strani s tehničnimi posodobitvami pridobili 10 do 15 odstotkov dodatnih kapacitet," pravi **Janez Pačnik**, direktor Rudnika Mežica d.d.

Sicer pa Elektrarne prodajajo elektriko podjetjem iz nekdanjega sistema rudnika Mežica, če pa so viški električne energije, električno energijo prodajajo tudi elektrogospodarstvu. Elektrarne oskrbujejo z elektriko vsa podjetja iz sistema nekdanjega rudnika Mežica. V lanskem letu so Elektrarne 30 do 40 odstotkov električne energije kupile od Eles, ostalo pa so proizvedli doma.

Zanimivo je, da imajo v Elektrarnah vodnogospodarsko dovoljenje, kar je v Sloveniji zelo redek primer, večina podobnih objektov namreč razpolaga le z vodnogospodarskim soglasjem. Zaradi ekologije pa je Rudnik Mežica tudi naročil izdelavo študije o tem, kje je tisti biološki minimum, po katerem se naj ravna Elektrarne in kolikšen naj bo odjem vode. Da se ne bi dogajale kakšne ekološke katastrofe ali da ne bi bili deležni očitkov s strani krajanov. Študija je že končana in sedaj poteka ustrezen postopek na ministrstvu za okolje in prostor.

Obnovljene podzemne centrale v rudniku Mežica

Nekoč je bil samski dom, nekaj časa so v njem bili begunci, nato je nekaj let sameval, zdaj so v njem stanovanja

Novih 24 stanovanj

V Rudniku Mežica pa so tudi obogatili stanovanjski fond v Mežiški dolini - v okviru holdinga deluje Stanovanjsko podjetje -, saj so v bloku v Mežici, kjer so nekoč bile samske sobe, uredili 24 stanovanj. Rudnik Mežica d.d. je ta objekt kupil leta 1996 od družbe Pogorelec, v letošnjem letu pa so notranjost bloka povsem preuredili. Pred leti so v tem bloku bili nastanjeni tudi begunci iz Bosne in Hercegovine.

"Za ta objekt smo najprej razmišljali, da bi v njem skupaj z občino uredili doma za stare, ki ne bi bil protiutež domu na Prevaljah, ampak bi se ustrezno dopolnjevala. Toda ta investicija bi bila prevelika, saj so pogoji za domove za ostarele takšni, da bi morali polovico tega doma porušiti, razširiti hodnike in podobno. Skupaj z ministrstvom za delo smo ugotovili, da to ne bi bilo racionalno, zato smo se odločili, da v bloku uredimo v stanovanja. Ta stanovanja smo ponudili tudi v odkup, večino stanovanj pa bodo dobili delavci bivšega sistema rudnika Mežica kot neprofitna stanovanja. Predvidevamo, da bomo prodali kakšnih pet ali šest stanovanj," pravi direktor Rudnika Mežica d.d. Janez Pačnik.

Poseg v objekt je bil kar velik in dela so veljala od 40 do 45 milijonov tolarjev. Celotna stavba meri okoli tisoč kvadratnih metrov, naredili so štiri garsonjere, deset enosobnih stanovanj, štiri dvosobna, eno trisobno stanovanje, dvosobno stanovanje s kabinetom, ostale pa so še štiri samske sobe, ki so prav tako obnovljene. Tisti, ki se bodo odločili za nakup stanovanja, bodo za kvadratni meter odšteli tisoč mark ob takojšnjem plačilu, mogoče pa je stanovanje plačevati na obdobje petih let.

-mp

Akupunktura koroške pokrajine

Akademski kipar Marko Pogačnik iz Šempasa v Vipavski dolini je prepričan, da lahko z akupunkturnimi kamni ozdravi pokrajino. Na povabilo Galerije Falke iz Libuč in Koroškega muzeja Ravne je pripravil načrt litopunkturnega projekta, s katerim želi pomagati pri premagovanju blokade v tem delu Koroške.

Pogačnik pri postavitvi litopunkturnega kamna v ravnskem parku

Umetnost litopunkture je podobna akupunkturi pri človeškem telesu. Pogačnik jo je razvil z namenom, da bi umetnosti omogočil dejavno vlogo pri reševanju ekoloških težav. Tako kot pri akupunkturi gre tudi pri litopunkturi gre za premagovanje energijskih blokad, ki ovirajo pretok življenjskih sil. V primeru litopunkture postavlja na določenih točkah v pokrajini kamnite igle, ki delujejo podobno kot akupunkturne iglice. V te stebre Pogačnik vklesla posebne znake, kozmograme.

"Pokrajina Podjune na avstrijskem Koroškem in severni del slovenske Koroške sestavljata vitalno-energijsko in duhovno celoto, ki ju prereže državna meja. Gre za zaokrožen krajinski prostor, osredinjen na področju Pliberka in obdan s krožnico, označeno z naslednjimi kraji: Eberndorf, Volkermarkt, Griffen in St. Paul na Avstrijskem ter Ravne in Črna na Koroškem na Slovenskem. Po mojih raziskavah se temeljna celovitost tega prostora kaže v obliki skupnega vitalno-energijskega organizma, ki orisano deželo napaja z življenjskimi silami in informacijami. Pomembna je tudi druga vloga, ki jo ta krajinska celota igra v celovitem organizmu Evrope. Kot vem, predstavlja jang (plus) pol tega organizma, kot nasprotje minus polu (jin), ki se nahaja na območju Ženeve, na drugi strani alpske verige," pravi Marko Pogačnik in dodaja:

"Če imamo pri orisani deželi opraviti s pomembno krajinsko celoto, potem njena prepolovitev z državno mejo pomeni bistveno slabitev tega zaokroženega prostora. Posledica je, da so oslabiljeni in v svojem razvoju zavrti tudi posamezni kraji na obeh straneh meje, ki so soudeleženi pri zgoraj omenjeni krajinski kompoziciji."

To je obsežen projekt mednarodne razsežnosti, sestavljen iz osmih litopunkturnih stebrov. Dva je Pogačnik pred slabim mesecem dni postavil v sredini opisanega prostora, v Pliberku in v Libučah, štiri na avstrijskem delu omenjene krožnice in dva na slovenski strani, na Ravnah in v Črni.

Marko Pogačnik je od leta 1965 do 1971 deloval kot član skupine OHO na področju konceptualne umetnosti in land-arta. Razstavljal je v Moderni galeriji v Ljubljani, v Beogradu, Muzeju narodne umetnosti v New Yorku in drugje. Od leta 1979 deluje na področju poglobljene ekologije in zdravljenja zemlje, sredi 80-ih pa je razvil metodo zdravljenja zemlje.

Jasmina Detela

Novi prostori slovenjgraške enote društva Ozara

Društvo Ozara, nevladna organizacija, ki združuje ljudi z izkušnjo duševne bolezni, njihove svojce, ljudi v duševni stiski, prostovoljce, strokovnjake in osebe na nadomestnem civilnem služenju vojaškega roka, je pred dnevi v Slovenj Gradcu odprlo svojo enoto, v okviru katere bosta delovala dnevni center ter pisarna za informiranje in svetovanje, namenjena poboljšnišni skrbi in pomoči ljudem z izkušnjo duševne bolezni, njihovim svojcem in ljudem v duševni stiski.

Enota društva Ozara deluje na Ozki ulici 2, kjer vsak dan potekajo različne dejavnosti: od socialno varstvenih storitev, izobraževalnih in ustvarjalnih delavnic, tehnik sproščanja, do prostočasovnih aktivnosti, srečanja kluba prostovoljcev in kluba svojcev.

Z Ozarino čajnico, zaživela je v nekdanjih prostorih društva, želijo popestriti ponudbo v mestu in ob dobrem čaju predstavljati tudi bolj ali manj znane umetnike, popotnike ter druge posameznike. Ozarina čajnica bo tako kot dnevni center odprta vsak delavnik od 8. do 16. ure, ob sredah pa še od 18. do 22. ure.

Od decembra, ko se je pričel izvajati program v slovenjgraški enoti društva Ozara, vsak mesec poišče pomoč od 20 do 28 oseb z izkušnjo duševne bolezni, okoli 10 njihovih svojcev in več ljudi v duševni stiski. Na poti v kakovostnejše življenje jim pomaga pet mentorjev, strokovnih delavcev, dva državljana na nadomestnem civilnem služenju vojaškega roka in šest prostovoljcev.

Vodja slovenjgraške enote društva Ozara je Bogdan Dobnik, na otvoritvi pa so nastopili Tomaž Pačnik in Matjaž Mlakar z glasbeno točko, Ivan Kresnik je predstavil pesem, varovanka Milka pa je povedala svojo pripoved o vključitvi v Dnevni center Slovenj Gradec.

Jasmina Detela

POHODNIŠKA POT BREZ MEJA

Pohodništvo brez meja ali pot med cerkvami in lipami so poimenovali novo pohodniško pot, ki jo bodo ob veliki slovesnosti odprli 26. septembra v Sv. Lovrencu nad Ivnikom - Eibiswaldom.

V naravi gre za prijetno pohodno pot, ki se jo da brez težav prehoditi v sedmih do osmih urah. Imela bo štiri izhodiščne točke, dve na naši in dve na avstrijski strani. Druga zanimivost poti je v tem, da zajema celotni kulturni prostor kot je bil že nekdaj, torej pred nastankom tukajšnjih državnih meja.

V najkrajšem času bo izšel še dvojezični vodnik, ki bo ponudil dovolj informacij o zanimivostih cerkva, lip in krajev skozi katere poteka pot. Seveda pot ni zamišljena preozko, saj bo ponudila še poglede in ogleda drugih zanimivosti na obeh straneh te lepe pokrajine, ki jo meje vse manj ločujejo.

V tem projektu sta enakovredno sodelovali obe strani in je poleg obmejne panoramske poti že drugi projekt skupnega dela turistične dejavnosti na obeh straneh meje.

k.valtl

Predstavljamo:

JOŽE LAZNIK,

prejemnik zlatega grba občine Dravograd

"Župan občine Dravograd podeljuje kot znak spoštovanja, pozornosti in v zahvalo za pomoč pri razvoju občine ter za prispevek pri uveljavljanju njenega ugleda zlati grb občine Dravograd g. Jožetu Lazniku. Jože Laznik je leta 1972 postal tajnik Krajevne skupnosti Dravograd in je vse do leta 1999 uspešno opravljal to funkcijo."

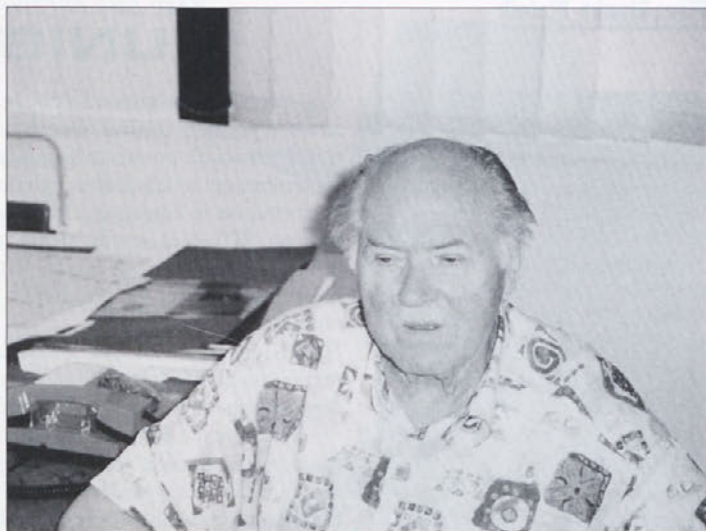
To je le delček iz utemeljitve o podelitvi tega priznanja, zapisane v občinskem Informatorju in verjetno tudi izrečenega na svečani podelitvi ob letošnjem dravograjskem občinskem prazniku. 27 let dela v KS, je obdobje, v katerem je Jože Laznik pustil viden pečat, čeprav sam vedno in povsod z veseljem poudarja, da se brez sodelovanja z občani ne bi dalo narediti tega, na kar so prenekateri Dravograjčani danes ponosni.

"Ja, pred tem sem bil kar nekaj let tudi predsednik sveta KS. Vedeti pa je treba, da je bil to čas prejšnjega sistema, in če omenim interesne skupnosti, potem lahko brez naprežanja ugotovimo, koliko sestankov in delegatov, delegiranja delegacij, je bilo potrebnih, da se je lahko kaj uredilo - skratka bilo je potrebno izredno veliko potrpljenja in veliko dela. KS so bile praktično samostojne, njihova vloga je bila drugačna od današnje, ko je KS le podaljšana občinska roka. Za osvežitev spomina naj omenim, da je takrat KS opravljala pomembno vlogo tudi pri splošnem ljudskem odporu (teritorialna obramba, civilna zaščita), kar je bilo že malo pretiravanje. Danes se KS niti ne poverja nekdanjih nalog," se g. Laznik z nasmeškom spominja dejavnosti KS izpred četrstletja.

Najpomembnejša stvar za tisti čas je izglasovanje krajevnega **samoprispevka**, ki se je nato ponavljal vse do letošnjega leta. Velika zasluga g. Laznika je, da je z njemu lastno nepopustljivostjo bdal nad uresničitvijo sleherne točke, zapisane v referendumskega programu.

"Moral sem biti trmast, saj so se programi morali uresničevati, če smo jih že sprejeli. Seveda so mnenja pri ljudeh bila vedno različna; eni so bili navdušeni, drugi nekoliko manj, tretji so dajali prednost drugim stvarim..."

Prvi objekt, ki je bil zgrajen iz samoprispevka, je telovadnica v Dravogradu, potem oba vrta, obnovili smo takratno kinodvorano, izgradili mrliško vežico, uredili prireditveni prostor, izgradnja nogometnega stadiona pa je zadnje dejanje iz naslova samoprispevka. KS je naročila idejni načrt za izgradnjo avtobusne postaje na Meži v velikosti 1200 kvm, načrtovalci pa so se ustavili pri 12000 kvm, potek in dogodki so znani... Vsekakor pa je bilo največ narejenega na področju komunale. Takrat je KS opravljala dela, ki so sedaj v predmet poslovanja Komunalnega podjetja. Preko KS je potekalo asfaltiranje na Ojstrico, na Vič, vseh ulic v kraju...

Jože Laznik namenja zdaj svoje ideje in izkušnje Turističnemu društvu Dravograd

Še pomembnejša je napeljava telefonskega omrežja, pa izgradnja kabskega razdelilnega sistema, seveda vse to skupaj z občani, ki so prispevali svoj delež v denarju ali materialu ter s prostovoljnimi delom. Vedno je bilo pred očmi oplemenitenje referendumskega denarja - narediti čim več v okviru danih možnosti. Da zadnji referendum ni uspel, je krivo to, da je največji del prejšnjega samoprispevka šel za izgradnjo stadiona. Vsi niso športniki. Ljudje so pričeli razmišljati, da bi se to dalo drugače sfinancirati. Predtem so bile potrebe drugačne, individualnim potrebam smo namenili nekaj več pozornosti."

Idejno in organizacijsko sposobnost je sogovornik dokazal s postavitvijo **mnoгих prireditvev**, ki so bile in so še zelo odmevne, ne samo v Dravogradu, ampak tudi po vsej koroški regiji. Spomnimo se Koroške ohceti, Od šanka do šanka, športnih in zabavnih iger, Zlate vrtnice ter v zadnjem času Zlate jeseni, ki etnološko poudarja življenje v kraju in okolici. Prav g. Lazniku gre zasluga, da v središču Dravograda niso porušili cerkve Sv. Vida, ki je danes urejen kulturni hram. Lažne ovadbe pa so mu trikrat porušile notranji mir. Hišne preiskave, modri avtomobili pred blokom, preveč vprašanj... epilop... nič! Cena za nesebičnost, za požrtvovalnost, kdove? "Ko grem, pravzaprav se prebijam skozi trg, ni najprijetnejši pogled na "razdrapan" pločnik, na travo, ki raste iz razpok, ob sprehajalnih poteh na polomljene klopi, na zelenice, ki to niso... takrat sem jezen. Samo malo ozaveščenosti je potrebno, saj nam vendar ni vseeno, v kakšnem okolju živimo..."

Marjan V.

Finančni problemi Društva gluhih in naglušnih Koroške

Bodo občine končno le prisluhnile gluhih in naglušnim?

Društvo gluhih in naglušnih Koroške se že dalj časa srečuje s finančnimi problemi, saj koroške občine ne izpolnjujejo obveznosti glede dogovorjenega financiranja društva. Po ključu, sprejet je bil leta 1993, bi morale koroške občine v blagajno društva prispevati denar glede na število prebivalcev v posamezni občini in po številu članov Društva gluhih in naglušnih Koroške v posamezni občini. Večina koroških občin pa se dogovora ne drži.

Kot so na novinarski konferenci v prostorih društva v Dravogradu povedali predstavniki društva, jih lansko leto dve občini sploh nista vključili v svoj letni proračun, v prvih osmih mesecih letošnjega leta pa je bil plan financiranja realiziran le v višini dvajset

odstotkov. Moral pa bi biti v višini 66 odstotkov. Kot je pojasnila računovodkinja društva Meta Rogina, se je letos iz občinskih proračunov v blagajno društva nateklo borih štiristo dvajset milijonov tolarjev, planirali pa so nekaj več kot dva milijona.

Predsednica društva gluhih **Milena Pečovnik** je povedala, da društvo, vanj je vključenih 320 invalidov sluha, deluje na območju vseh 12 koroških občin. Društvo za svoje člane organizira razne kulturne, športne, izobraževalne in druge programe. Med programe dela pa sodi tudi socialno varstveni programe. Sofinancira ga Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, da pa društvo lahko izvaja te programe, je pogoj, da ima zaposlenega sekretarja, ki obvlada znakovni

jezik. Ker pa koroške občine dogovorjenih dotacij ne plačujejo redno, je vedno bolj pereč problem tudi zaposlitev sekretarja društva.

"Dotacije občin za naše društvo pomenijo preživetje. Če ne bo rednih prihodkov, bo društvo 'usahnilo', to pa pomeni, da bo odgovornost za gluhe in naglušne na ramednih občin," je na novinarski konferenci povedala Pečovnikova in predlagala podpis pogodbe o rednem financiranju dejavnosti društva.

To bo najverjetneje tudi ena od točk prihodnje seje sveta koroških občin. Predstavniki društva pa upajo, da bodo na seji dokončno uredili financiranje društva.

Jasmina Detela

Piše: Stanka Blatnik

KAKO SMO PREŽIVELI IN SOUSTVARILI KUNIGUNDO

Kaj sploh je Kunigunda? Zdaj že nekako tradicionalni, tretje leto zapored prirejeni festival mladih kultur v mestu Velenje je to. Na različnih lokacijah po mestu si je konec meseca avgusta in prve dni v septembru cel teden možno ogledovati kulturno glasbene prireditve, performanse in koncerte, nastale v organizaciji Mladinskega centra Velenje, ŠOU-a in seveda njenih izvajalcev. Festival v Velenju simbolično odpre kar sam maršal Tito, še vedno stoječ na osrednjem mestnem trgu, ki ga posebej za to priložnost odenemo v nova oblačila.

Na taistem trgu v okviru festivala priredimo kakopak tudi modno revijo mladih modnih oblikovalcev, kot se za tako obsežno kulturno dogajanje spodobi. Mesto Velenje tako gosti štirinajst oblikovalcev iz vse Slovenije, od Koroške dežele pa vse do Primorske krajine. Revija se dogaja na bazenu vodnjaka nasproti Titovega spomenika, ki lepo opravljen v novi garderobi budno spremlja dogajanje. Koncept modne revije ostane odprt različnim oblikam komuniciranja skozi oblačila, obenem pa vezan ravno na efekt vodne gladine, ki ustvari zelo pompozno in posebno vzdušje v kombinaciji eksperimentalnih modelov, sprehajajočih se po modni brvi sredi vode. Vzdušje podkrepi živa glasbena spremljava zasedbe **Jazoo Supersonic** iz Slovenj Gradca, ki posebej za modno revijo priredi svoj glasbeni program in ga čudovito vnese in koncept posameznih kolekcij. Čuden zrak, ki se meša v glavah njenih članov ima veliko zaslug za čutno mistično vzdušje takratnega dogajanja.

Oblikovalci se predstavijo povečini z že realiziranimi kolekcijami oblačil, ki so sodelovale na nekaterih večjih modnih prireditvah in natečajih v Sloveniji in tujini, kot sta na primer Smirnoff fashion award in goriška Mittelmoda, s študijskimi eksperimentalnimi kolekcijami in diplomskimi deli, pa z oblekami za miss Slovenije ter kolekcijami z revije najboljše oblečenih Slovencev, kot na primer v slovenskem prostoru dobro poznan in aktualen Pletilni studio Draž, ki prihaja ravno iz Velenja.

Med domačimi oblikovalci se s svojim edinstvenim nakitom iz školjke na vodni gladini predstavi tudi slovenjgradčanka **Simona Kokot** in poskrbi za prefinjeno vzdušje ali kot se temu reče "pravi feeling". Modeli, odeti v kose tkanine in čeznje padajoče svetleči nakit, s školjko velikega Petrovega ušesa v roki in mirno, obvladano hojo pričarajo vzdušje s pridihom Azije.

Največjo pozornost seveda spet požanjejo drzne kolekcije, polne seksapila. Sanja Grcić iz Ljubljane z modeli kopalk v stilu kavboj girls, oboroženimi s širokimi, zavihanimi klobuki, živobarvnimi kitkami, padajočimi izpod njihovih krajev, vodnimi pištolami ter seksi popleševanjem in streljanjem po publiko povzroči pravo norenje. Podobno se zgodi pri izhodu norih party oprav ljubljana Iztoka Hrge, ki ženske in moške modele obleče v težko določljive kose oblačil, prekrivajoče in odkrivajoče povsem nenavadne dele telesa, kot je npr. z žično konstrukcijo pokrit obraz ali gola zadnjica pod moškim predpasnikom ali pa plišast tridimenzionalen pandin obrazek spredaj in enako ogromna okrogla odprtina na predelu zadnjice.

To so povsem nemogoče opisljive stvari, ki jih je treba doživeti in občutiti v živo, v ustreznem okolju in prisotnosti glasbe, ritma ter igre nastopajočih. Po končnem defileju, še zadnjem razkazovanju in priklanjanju se vsi najdemo najprej na prepolnem koncu ozke piste, kmalu zatem pa - v vodi. S tem je popolno vzdušje zaključeno, obrazi občinstva, nastopajočih modelov, oblikovalcev in organizatorjev pa zadovoljni. Kar pa je najbolj pomembno, ob tem se vsi zabavamo. In že iščemo tisto žrtev, ki bo podprla tovrstno dogajanje tudi na koroških tleh, kajti to se ima za zgoditi čimprej in pod nujno!

kreaciji: Mojca Janželj

kreaciji: Petra Grmek

kreacija: Deborah Mezgec

kreaciji: Iztok Hrge

foto: Jurij Vižintin

KAJ PA KLOBUK?

Bili so časi, ko prava ženska ni stopila na ulico brez skrbno oblikovane mešanice blaga, klobučevine, rož, krzna ali slame, natančno položene na prostor nekje med pričesko in nebom.

Izmenično čaščen, oboževan, včasih zasmehovan, ignoriran in zapostavljen je preživel stoletja vojn in najhujših svetovnih katastrof, nazadnje pa postal žrtev šestdesetih, hipijev in lasnega spreja.

Danes je **klobuk** v vsej svoji veličini spet prisoten. Majhne pekarske kapice, elegantni cilindri, baseball čepice, ljubke baretke, veliki slamniki, v zadnjem času pa platneni dežni klobučki na glavah mlade generacije, so divje kombinacije vseh stilov in nenavadnih oblik.

Poleg tega, da je klobuk modni dodatek, ki zahteva popolno celostno podobo, je tudi zelo hvaležna stvarca in pravi prijatelj v stiski. Ob neljubi prigodi je namreč pripravljen priskočiti na pomoč in zakamufirati "ta hitro" frizuro, s tem pa je zadeva vsaj do nadaljnjega rešena. Poleti skrije pred soncem, v mokrih dneh pa pred dežjem, če je seveda na vse to pripravljen in odporen.

Pokrivala v zgodovini oblačenja predstavljajo **družbeni ugled**, v začetku so bila privilegij izključno višjih stanov. Navada odkrivanja klobuka pri pozdravljanju se je razvila samo med moškimi, damska pokrivala so bila navadno precej visoka in pritrjena na pričesko, odkrivanje pa je bilo s tem popolnoma nepraktično in neelegantno.

Počasi bo spet zavel mraz po še pred nedavnim od vročine razgretih ulicah. Poletne krpice smo bili že primorani, čeprav nejevoljni, zamenjati za jesenska oblačila in se nostalgичno zazreti v padajoče listje. No, pa je še eno poletje za nami.

Izložbe so spet polne modnih novotarij, v katere bomo sicer v začetku nezaupljivo gledali, sčasoma pa se jih bomo privadili in si jih potem vroče zaželeli ter kupili. Pokrivala med njimi si le s težavo utirajo pot do naših premalo junaških glav.

Orient je prikorakal v modni svet pokrival z velikimi koraki. S seboj je prinesel materiale, kot so saten, žamet, gobelinske tkanine in damast. Slog je povsem romantičen; retro klobučki, kot bi jih našli v kaki stari, že pozabljeni pravljici. Puhasta krznena pokrivala in mufi so namenjeni spogledovanju v mrzlem nočnem mrazu. Velika sezona klobukov nastopi prav pozimi, ko njihova nepogrešljivost varuje

pred mrazom, vetrom in snegom.

V Evropi je "klobučno" najbolj osveščen Pariz, kjer se ne bojijo čudnih oblik in močnih barvnih kombinacij, pravi Juliet Crawford, ena najvplivnejših oblikovalk klobukov iz Milana. Prihaja iz sončne Avstralije, kjer, kot pravi sama, obstajajo veliki klobučni happeningi s konjskimi dirkami, kjer se ljudje resnično izživljajo in tekmujejo v zbujanju pozornosti. Podobne prireditve se dogajajo tudi v Angliji in Franciji, medtem ko v Italiji takih priložnosti primanjkuje. O slovenski identiteti tokrat niti ne bomo zgubljali besed.

Obstajata natanko dva tipa žensk, ki kupujejo klobuke; tiste, ki jih nosijo in druge, ki jih kopujejo, pa nikoli ne postavijo na glavo. Ženska s klobukom na glavi je navadno tista, ki skrbi za svoj videz od glave do pete. Ugotovila je, da ji klobuk pristoji in se tega odlično zaveda. Klobuka ne podreja svoji garderobi, pač pa garderobo klobuku.

IZBIRA IN VZDRŽEVANJE

Pri izbiri klobuka je najpomembneje preveriti, če le ta pristoji obliki obraza. Kakovost materiala, iz katerega je izdelan, preverimo tako, da na rahlo prepognemo njegov krajec. Če se zmečka ali prelomi, klobuk ni najboljše kakovosti.

Tisti, izdelani iz prave klobučevine, se na dežju in snegu radi skrčijo in postanejo lisasti, zato se je dobro izogibati vremenskim neprilikom. Tudi slamnik na dežju razpade. Če se klobuk vendarle zmoči, ga je dobro napolniti s papirjem, ki ohrani njegovo obliko, medtem ko se suši. Nikoli ga ne smemo obežati sli mečkati, kajti takrat izgubi svojo obliko.

Čiščenje je občutljiva stvar, pri kateri se je najprej dobro prepričati o njegovi surovinski sestavi. Lesk in obliko obdrži, če čez napolnjenega s papirjem poveznemo vlažno bombažno krpo in nežno polikamo, vendar nikar s paro! Madežev se je možno znebiti z gumijasto radirko, tiste globlje pa s škrobilcem in krtačo. Klobuke skladiščimo v temnih in suhih mestih, najbolje v škatli, prekriti s papirjem.

KMEČKI MUZEJ

MLADI ŠENTANELSKI ENTUZIAST DAMJAN SMOLAK, p.d. DVORNIK, IMA KAR NA SVOJEM SKEDNJU ZANIMIV KMEČKI MUZEJ

LETOS ŽE NAD 700 OBISKOVALCEV

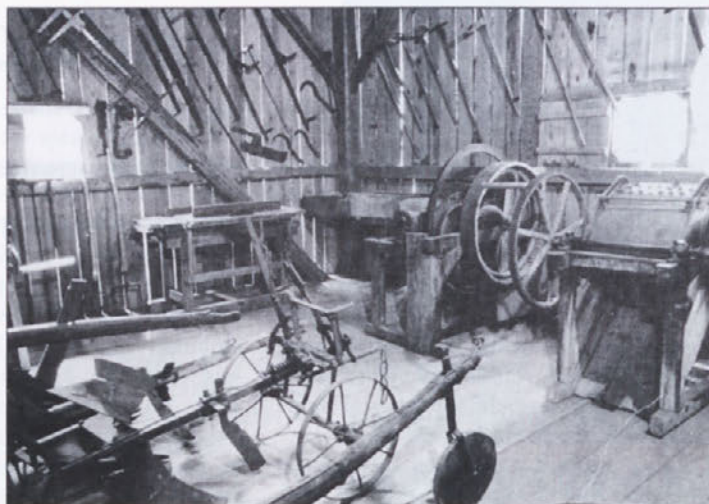
Streljaj od znane turistične vasi Šentanel med Prevaljami in Mežico, sredi tajanstvenih koroških lesov, obkroženih s senožeti, pašniki in sadnim drevjem, stoji na lepem ravnem svetu Dvornikova domačija, ki se na zunaj ne razlikuje od drugih koroških kmetij, vendar pa ima pod svojo streho, točneje - na skednju, neprecenljiv zaklad prastarega kmečkega in gozdarskega in še kakšnega orodja.

Lastnik vseh teh in še drugih eksponatov, ki jih bomo v nadaljevanju nekaj tudi našli, je **Damjan Smolak**, star vsega 28 pomladi. Damjan je pred kakšnimi petimi leti prišel na dokaj izvirno idejo, da bi na svoji kmetiji, na velikem skednju uredil kmečki muzej, še posebej, ker je nekaj starega in že zdavnaj neuporabnega poljedelskega orodja že bilo doma okrog oglov domačije. Vneto je pričel po koroških, savinjskih pa tudi primorskih kmetijah poizvedovati po starem in neuporabnem kmečkem orodju. Nekaj tega je sicer res odkupil za res bolj simbolično ceno, največ pa ga je dobil kar zastonj, le odpeljati ga je moral z njihovega dvorišča. Zbirka se je tako hitro večala.

Poleg poljedelskega orodja je zbiral in še zbira razna druga orodja, tudi tista, ki so jih uporabljali gozdarji (holcarji), saj je znano, da je imel naš kmet poleg obdelovalnih površin tudi po deset in več hektarjev gozdov. Za pravega zbiralca pa so zanimivi tudi razni drugi predmeti, na primer kolovrat, oblič, zibelka itd.

Ob obisku pri Dvorniku sem si z očetom Ferdinandom ogledal **muzej na skednju** ter še enega manjšega v kašči. Bil sem resnično presenečen nad res bogato zbirko. Presenečeni pa so tudi številni turisti, ki obiščejo katero izmed turističnih kmetij v Šentanelu in si ob tem ogledajo še muzej o kmečkem delu in življenju. Kot smo izvedeli, si je letos ogledalo te zanimive eksponate že 700 ljudi. Muzej je morda še toliko bolj zanimiv, ker so razstavljeni eksponati na skednju, mali hiški, ne pa v kakšnem srednjeveškem gradu.

Ob ogledu zbirke ne moreš mimo misli, kako težavno življenje je bilo nekoč na kmetih, ko še ni bilo vsega tistih strojev, predvsem traktorjev. Namesto traktorjev je imel kmet v pomoč le konje in vprežno živino, vole, ponekod tudi krave, predvsem pa pridne roke. Ob vstopu na skedenj sem se najprej "srečal" s tremi lesenimi plugi, branami, vozovi z lesenimi in železnimi obroči okovanimi kolesi, slamoreznico, sejalnico, spleteno iz slame, kosami z zelo kratko koso in dolgim ročajem, mlatilnico (razumljivo, da na ročni pogon) kot tudi z mlinom za mletje žita. Vse to orodje krasi še prav orjaški

Zasebna zbirka - neprecenljiv zaklad prastarega kmečkega in gozdarskega in še kakšnega orodja

bencinski motor.

Na steni sem videl tudi sveder, dolg kar pet metrov, ki je rabil za vrtnanje oblic, skozi katere so kmetje z bližnjega izvira nad domačijo zajeli vodo ter jo po votlih lesenih žlebovih speljali na svoje domove. Razumljivo, da so morali te vodovodne lesene "cevi" zakopati globoko v zemljo, da voda pozimi ni zmrznila. O kakšni učinkoviti impregnaciji teh žlebov tedaj, pred več kot sto leti, ne moremo govoriti.

Na skednju je mogoče videti še **številna orodja in pripomočke za dela v gozdovih**. Veliko ročno žago, težke sekire, tudi cimprako, ki je rabila za tesanje hlodov pri gradnji hiš in gospodarskih poslopij. Niso manjkali tudi kremplji za steljerajo, pa rifli za hitro nabiranje borovnic za žganjekuho. Šentanelski gozdovi so namreč poleg gob znani še po ogromnih površinah, kjer rastejo črnice.

Bil sem nemalo presenečen, ko me je gospodar po ogledu muzeja na skednju popeljal še v lično majhno hiško (nekdanjo kaščo), kjer so trije manjši prostori, polni vsega tistih starih eksponatov: vse od kolovrata, velike krtače za česanje volne, zibelke, starih smuči na jermene, številnih hobličev različnih velikosti..., star šivalni stroj, stare stenske ure, knjige, ki nekaj "povedo" o kmetovanju v tedanjih časih, verovanju, zgodovini. Ne manjkajo tudi razni romani, pravljice itd.

Običaj je, da imajo muzealci naprodaj tudi kakšne **spominke**. Pri Dvorniku tudi na to niso pozabili. Pri njih je mogoče kupiti spominček - razna žganja v frakelcih, bezgovega, črničevega, češpljevega, pa tudi iz medu.

Dvornikovi so se odločili ter pričeli z gradnjo posebnega objekta, ki bo namenjen izključno za stalno razstavo kmečkega orodja. Ker pa takšna gradnja zahteva precej finančnih sredstev, upajo, da jim bosta finančno priskočila na pomoč občina Prevalje in ministrstvo za kmetijstvo.

Franjo Hovnik

Tomo Lečnik s priznanji za izdelke Mesarije Lečnik

PRIZNANJE ZA LEČNIKOVO MESARIJO

Na letošnjem 37. kmetijsko-žilskem sejmu je s svojimi mesnimi izdelki sodelovala tudi Mesarija Lečnik z Raven na Koroškem. Na ocenjevanju so ocenili šest njihovih izdelkov. Zlato priznanje so jim podelili za domači želodec, srebrno priznanje pa so prejeli za jetrne cmoke, kuhano šunko, za gozdarsko in jetrno pašeto ter za polnjen hamburger.

Kot nam je povedal Tomo Lečnik (na posnetku), je prejeto priznanje za Lečnikovo mesarijo velika spodbuda za delo v prihodnje ter za še večje sodelovanje na raznih ocenitvah. Tudi to namreč vodi k stalnemu izboljšanju kakovosti izdelkov.

-fj

Avtocenter Meh

Koroška 7 d
3320 Velenje
tel.: 063 898 2522
fax: 063 866 395

Audi

AKCIJA!

Ob nakupu INCE
podarimo obvezno
zavarovanje!

INCA

S SALONOM VOZIL TUDI V

ŠOŠTANJU

Aškerčeva 5/d
- v bližini bencinskega servisa

Del. čas:
vsak dan od 9 - 17 ure
ob sobotah od 8 - 13 ure

Telefon: 063/ 882 110

NOVI TOLEDO!

VSAK DAN
TESTNE VOŽNJE!

PODOBNAŠČENI TRGOVEC IN SERVISER ZA VOZILA
FRANČETOVA CESTA 23, 2380 SLOVENJ GRADEC

SEAT

TEL.: 0602/501-730, 501-740, FAX: 0602/45-212

T.T. modruje

Le kaj neki modruje profesor **Tone Turičnik**, ko se takole nastavi jesenskemu soncu? Morda mu glavo bistrijo tudi misli na vnukinjo Tanjo in obetajočo se možnost, da znamenita kratica T.T. le ne bo izginila iz uporabe. Po Tonetu jo zna v svojem pisanju s pridom uporabljati še vnukinja Tanja.

NATROSIL JIH JE...

- ✶ Mrak je variacija na temo.
- ✶ Misli poznajo največ slepih ulic.
- ✶ Nobena človeška duša ni sterilna.
- ✶ Pasje življenje je lahko prav svinjsko.
- ✶ "Nimam časa" je posledica slabega načrtovanja.

PRAVILA ZA DOMAČO RABO

Komisija za odlikovanja, nagrade in priznanja pri Mestni občini Slovenj Gradec bo poslej prenovila in bolj natančno opredelila pravila glede podeljevanja občinskih odličij. To pa zato, da ne bo prihajalo do nepotrebnih vprašanj in nejasnosti pri vloženih predlogih za določena odličja, kot se je to zgodilo letos. Eden izmed predlogov je namreč bil, da bi direktorju družbe EURO CITY d.o.o. Janku Zakršniku podelili naziv častni občan, ali vsaj občinsko nagrado, ali vsaj plaketo.

Po novih pravilih bo torej komisija morala bolj točno povedati, za katero odličje se zavzema predlagatelj in ne vsaj eno ali vsaj drugo ali vsaj tretje, ali, zabožjovoljo, vsaj nekaj. Ostalo pa bo pravilo, da lahko daje predloge za odličja tudi vsak občan, tako sin ali hči za očeta ali obratno.

Komisija se bo morala odločiti tudi o tem, ali bo sploh obravnavala predloge, ki niso prišli na njen naslov - predlog iz EURO CITY-ja je namreč prišel na naslov: "Komisija za oblikovanja, nagrade in prizadevanja", takšna komisija pa pri MOSG še ne deluje.

DOGODEK NA DRAVI

Novinarji : policisti = 3 : 0

Tradicionalno športno-družabno srečanje koroških policistov in novinarjev je bilo letos začinjeno s flosarsko malico in z VELIKO ZMAGO novinarjev s 3 : 0. Začetek potopa policije je dala slutiti že izgubljena tekma v nogometu na igrišču v Breznem, kjer so novinarji slavili z neverjetnim rezultatom 5:1. Videli smo tudi zadetke za "evrogol".

Prijazni dravski splavarji so pisano družčino nato sprejeli na flos, kjer sta potekala turnirja v šahu in igranju šnopsa. V intelektualni igri se novinarji tudi tokrat niso pustili presenetiti, sreča jim je bila naklonjena še pri kartah - in razočaranje cveta koroške policije je bilo nepopisno. Če boste v teh dneh opazili, da policisti igrajo karte, vedite, da gre za resne priprave na revanšo, ki je napovedana za sredi leta 2000.

Slavko Bobovnik je srečanje organiziral, tudi usmeril splav v pravo smer toka reke Drave

Policisti so zdravi ko dren, je ugotovil flosarski dohtar

Šah mat za zmago s 3:0

Šef koroške policije je moral "za kazen" prestopiti flosarski krst

ŽELELI STE, OBUPAJTE!

*Iz bolnice se čil in zdrav
spet vrnil je hudobnik
in spet na stranski tir
je odletel Podobnik.*

Ne dvomim v upravičenost dvomov profesionalnih dvomljivcev iz vrst SDS. Močno pa dvomim v dobronamernost njihovih dvomov.

Ker na Kapli na prostoru porušene stare šole gradijo novo, bo pouk eno leto potekal v župnišču in gasilskem domu. To dokazuje, da država Cerkve res ni pripravljena spustiti v šolo, je pa pripravljena spustiti šolo v cerkev.

Namesto da bi dopolnili manjkajoče strani svoje zgodovine, neki novi cepci pišejo novo zgodovino za stare budale.

Ko je pred sto leti prenehala delovati železarna na Prevaljah, se je večina delavcev "preselila" v Guštanj. Ko je prenehala delovati železarna na Ravnah, se je večina delavcev "preselila" med brezposelne in upokojece.

Psihiatrija je neverjetno napredovala. Danes že vsak morilec zlahka dobi priložnost za nov umor.

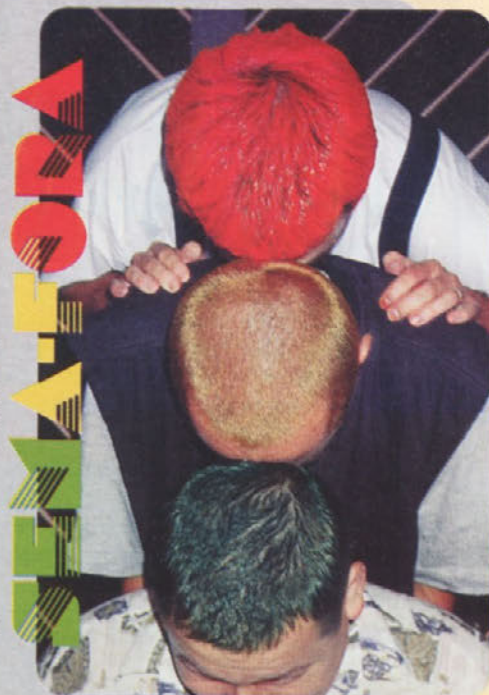
Na Prevaljah so zasadili lopato za temeljni kamen doma starostnikov. Če bo gradnja potekala v tempu dogovorov, bo treba marsikateremu kandidatu za sprejem v dom položiti zaključni in ne temeljni kamen.

Na Kosovu ni posebnih sprememb. Prej so bili patroni, zdaj so pod patronatom.

Mesto Mežica je pred kratkim dobilo svoj prvi semafor! Gre za najnovejšo bio izvedbo cestne signalizacije, na žalost rahlo kosmato in neodporno na vremenske nepravilike. Izdelovalec s 60 letno tradicijo (pa ne semaforjev) je seveda Frizerstvo Tasič.

Ima pa mežiški semafor tudi slabo lastnost: redno se namreč prestavlja tja, kjer je več pijače in dolgih nog...

POROKA "NA SUHO"

V začetku septembra se je z vso potrebno in medijsko pozornostjo poročila **Petra Lesjak** - dodala je priimek **Tušek**. Ko jo je kolega na Koroškem radiu vprašal, če je morda noseča, je smejoče pojasnila, da se moži kar "na suho" - to pomeni, da razlog za poroko ni bila nosečnost. Punca pač ve, kaj in kdaj hoče!

NAGRADNA IGRA:

POIŠČITE SE V PREPIHU

Če se bo gospod prepoznal na naši sliki, bo v urarstvu in zlatarstvu Planinšec v slovenjgraški Katici prejel za nagrado zlat uhan. Pogoji so, da se s PREPIHOM v roki oglasi v zlatarni Stanka Planišča, kjer imajo tudi v teh jesenskih dneh bogato zalogo zlatih in srebrnih izdelkov ter pestro izbiro ženskih in moških ročnih ur. Pričakuje vas **Zlatarstvo in urarstvo Planinšec**.

G7 + 1

Sedem gospodov in en tovariš. To je namreč tovarišija, ki se občasno sestane na eni od slovenjgraških lokacij. Tovariš med njimi je g. Zvonko Kuhelnik, ki je bil v družino gospodov sprejet naknadno. Tako so se pred kratkim, lepega jesenskega dne, srečali na popoldanskem klepetu ob jezeru v Doliču, stalni izletniški točki člana družine Danila Jakoša. Kolegi so uživali v njegovi kulinariki, specialiteta dneva pa so seveda spet bile okusne pečene posttrvi.

MOJCA

RAVNE NA KOROŠKEM
obutev šport
285-030 285-031
MEŽICA
35-472

Z LAHKIM IN UDOBNI KORAKOM V JESEN!

- ➔ prepričajte se o veliki izbiri otroške, ženske in moške obutve v trgovinah Mojca na Ravnah na Koroškem in v Mežici
- ➔ ženske torbice po izjemnih cenah
- ➔ športni copati za vsak okus, trenirke znanih svetovnih proizvajalcev
- ➔ velika izbira športnih copatov za odbojko in druge dvoranske športe

VABLJENI V TRGOVINI OBUTVE MOJCA NA RAVNAH NA KOROŠKEM IN V MEŽICI TER V TRGOVINO MOJCA ŠPORT NA RAVNAH!

KOROTAN
TRGOVSKA DRUŽBA D.D.
RAVNE NA KOROŠKEM

2390 Ravne na Koroškem
Čečovje 6
tel.: 0602 / 22 711, 21 476
fax: 0602 / 23 296

Zaradi ukinitve prodaje metražnega blaga v prodajalni MANUFATURA Ravne na Koroškem, Čečovje 6, smo z 20. septembrom 1999 uvedli

50 %

ZNIŽANJE METRSKEGA BLAGA

- razprodaja bo trajala do 20. decembra 1999 -

Na zalogi imamo še pestro izbiro konfekcije za jesenske dni

VABLJENI K ZELO UGODNEMU NAKUPU!

TRGOVSKA DRUŽBA KOROTAN d.d.
MANUFATURA, Čečovje 6

zagotovljeno zadovoljstvo

proizvajamo:

• AVTOMOBILSKE SEDEŽNE PREVLEKE

PREVENT d.d., Kidričeva 6, SI-2380 Slovenj Gradec
Telefon: +386 602 503 000, Fax: +386 602 503 010

• DELOVNA, POKLICNA IN IMAGE OBLAČILA

PREVENT d.d., PC MISLINJA, Gozdarska c. 38, SI-2382 Mislinja
Telefon: +386 602 570 800, Fax: +386 602 570 810

• DELOVNE ROKAVICE

PREVENT d.d., PC MISLINJA, Gozdarska c. 38, SI-2382 Mislinja
Telefon: +386 602 570 800, Fax: +386 602 570 810

• REZALNO ORODJE

PREVENT TRO d.o.o., Perzonali 2, 2391 Prevalje
Telefon: +386 602 34 600, Fax: +386 602 31 773

Sedež: PREVENT d.d., Kidričeva 6, SI-2380 Slovenj Gradec
Telefon: +386 602 503 000, Fax: +386 602 503 010, E-pošta: prevent@prevent.si

Devetletka tudi na Koroškem

Zaključek uspešnega večletnega pripravljalnega obdobja. Kurikulum tudi za vrtce.

Reforma osnovne šole, devetletka, je v svojem nastajanju doživljala težak porod. Dogajala se je politizacija, ki je v javnosti sejala nezaupanje in nestrpnost, še posebej med starši otrok tistih šol, ki so bile konec marca izbrane za poskusno uvajanje devetletke. Prav starši so se namreč morali odločiti, ali bo njihov otrok kot šestletnik to jesen vpisan v prvi razred devetletke in ali bo njihov otrok vpisan v višji stopnji v sedmi razred namesto v šestega, kjer pa bi že veljale zakonitosti nove reforme, kot je nivojski pouk pri glavnih predmetih itd...

Ko sta izbrani šoli na Koroškem, **Osnovna šola Vuzenica in Prva osnovna šola Slovenj Gradec**, ministrstvu posredovali soglasja staršev in drugo potrebno dokumentacijo, je le-to odobrilo poskusni program devetletke v tem šolskem letu. Tako slovenjgraška kot vuzeniška šola sta pridobili soglasja staršev šestletnikov za pouk v prvem razredu devetletnega šolanja, v Vuzenici se starši za devetletni program na višji stopnji niso odločili.

Na 42 šolah v Sloveniji se je 1. septembra začel pouk devetletne osnovne šole. V prvi razred je tako prvokrat vstopilo 1499 učencev. Na vseh 42 šolah so bili prvi šolski dan prisotni predstavniki Zavoda za šolstvo oziroma Ministrstva za šolstvo in šport. Tako je bilo tudi v prostorih vrtca na Maistrovi, kjer poteka pouk devetletke 1. osnovne šole Slovenj Gradec in v prostorih vrtca Osnovne šole Vuzenica. Njihovi prvošolčki imajo pouk v novih, sodobno urejenih učilnicah obstoječih vrtcev, v Vuzenici jih je 30, v Slovenj Gradcu pa 60.

Ravnatelj Miran Kus med prvošolčki devetletke

Prvi šolski dan je bil namenjen predvsem spoznavanju, saj so prvošolčke k pouku pospremili starši, seznanili so se z delom, razmerami in prisluhnili policistom, ki so jim razdelili promocijske zloženke in kresničke za varno pot v šolo. Največja novost v prvem razredu devetletke je skupno vzgojno in izobraževalno delo vzgojiteljice in učiteljice, otroci pa imajo poleg jutranjega varstva še popoldansko. Šolske ure so dolge 30 minut, učbeniki pa so prilagojeni starosti šestletnikov. Na povsem novo delo devetletke so se vzgojiteljice in učiteljice temeljito pripravile, strokovno so se izobraževale v seminarjih "modulih", v študijskih skupinah in na srečanjih aktivov obeh koroških šol.

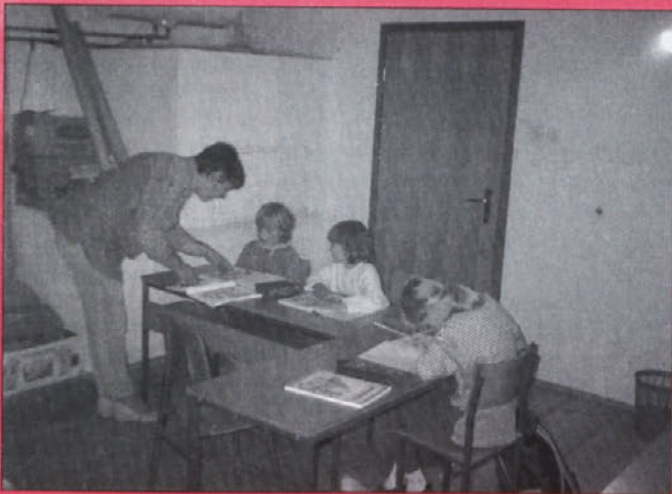
V Vuzenici je bil prvi šolski dan pravi praznik, otroci so poleg šolskih potrebščin dobili še skromna darila in skupaj prisluhnili pesmic, napisani in zapeti posebej za prvošolčke. Ko sem jih obiskala ravno na prvi šolski dan, sem zaznala pravi ponos teh šestletnikov, da so že v pravi šoli, nosijo torbice, imajo zvezke, peresnice in vse, kar sodi k pouku.

Učiteljica 1. razreda, profesorica razrednega pouka Darja Jeznik, mi je prijazno razložila, kako bodo prvošolčki spoznavali učne vsebine skozi vse leto. Učne ure so krajše, snov je prilagojena njihovi starosti, večino je bodo pridobivali z zanimivimi učbeniki in skozi igro. Nekaj časa bodo z njimi učiteljice, nekaj časa vzgojiteljice, tako da otroci te starosti ne bodo čutili

Na Kapli imajo tri šole

Pouk v gasilskem domu, župnišču in domu krajanov

Šolski zvonec se je letos oglasil tudi za učence na Kapli. Pa ne tisti ta pravi - njihovo 110-let staro šolo so delavci radeljskega gradbenega podjetja junija porušili, zato si učenci letošnje šolsko leto znanje nabirajo v prostorih župnišča, gasilskega doma in doma krajanov. Tako so se odločili krajani, vodstvo matične in podružnične šole.

Tudi v prirejenih prostorih se pridobiva potrebno znanje

"Šolarji morajo ostati v domačem kraju, saj je šola pogoj za ohranitev življenja v vasi," je povedala vodja podružnične šole **Majda Pipan**, ki letos uči dve prvošolki, Nino in Matejo, ter Majo, učenko drugega razreda. Deklice si bodo letošnje šolsko leto delile učilnico v nekdanji župnijski pisarni. V pritličju župnišča pa poleg njih gostuje tudi vrtce.

Učenci višjih razredov si bodo znanje nabirali v prostorih gasilskega doma in v krajevni dvorani, ki so jo za pouk pregradili.

Delavci gradbenega podjetja Radlje že od junija letos na mestu, kjer je bilo staro šolsko poslopje, gradijo novo šolo. Krajani, učenci in vodstvo šole pa upajo, da bo prihodnje jesen pouk že potekal v novih prostorih. Vsi, še posebej učenci, se veselijo nove, sodobno opremljene šole, kjer bo med drugim tudi telovadnica in računalniška učilnica.

Jasmina Detela

posebnih ločnic od dosedanje male šole.

Seveda so tudi učilnice sodobne, z novo opremo in vso potrebno računalniško in drugo infrastrukturo. K temu sodi tudi poseben večnamenski prostor za igro in druženje po pouku. Sicer pa se letos začne tudi postopno uvajanje kurikuluma za vrtce. To je nacionalni dokument, ki ga je strokovni svet RS za splošno izobraževanje sprejel sredi letošnjega marca, spoštuje tradicijo vrtcev, vendar njihovo dosedanje delo dopolnjuje, spreminja in nadgrajuje z novjšimi teoretičnimi pogledi na zgodnje otroštvo in iz njih izpeljanimi drugačnimi rešitvami in pristopi.

Seveda je minister za šolstvo in šport že določil pogoje, ki jih mora vrtce izpolnjevati, da lahko začne z izvajanjem kurikuluma. Na junijski razpis se je prijavilo 33 vrtcev in s 1. oktobrom letos ga bo začelo izvajati 25 vrtcev. Med njimi sta bila izbrana tudi vrtce Osnovne šole Vuzenica in vrtce Ravne na Koroškem. Omenjena vrtca morata pridobiti izjavo o tem, da sta starše seznanila s predvidenimi novostmi, in sklep o soglasju sveta vrtca k vključitvi v postopno uvajanje kurikuluma. Sicer pa vzgojitelji trdijo, da so prav v predšolskem obdobju pomembne in neizčrpne možnosti dela z otroki, samo ideje je potrebno realizirati tudi v praksi.

Irena Fasvald
Posnetek: Franc Jurač

Testi

Tokrat smo na test dobili Volkswagna Boro 1,9 TDI. Naslednjico Jette, oziroma Venta je poganjal 1900 kubični turbodieselski motor z neposrednim vbrizgom in 90 konjski ter še lepšim navorom 210 Nm pri 1900 vrtljajih v minuti. Ta

4 metre in 38 centimetrov dolga limuzinica deluje po zaslugi velikih koles in izbuljenih blatnikov zelo kompaktno in čvrsto, a na žalost tudi precej dolgočasno. Prednji del je kar agresiven zadaj pa še najbolj spominja na večjega brata Passata. Kar se uporabnosti tiče - moti le majhno desno zunanje vzvratno ogledalo.

Notranjost je kvalitetno obdelana z izjemo zatikajočih se držal za pločevinke ter pepelnika in skope opreme, kajti v avtomobilu, ki stane dobre 3 milijone dvesto tisoč bi pričakovali električni dvig stekel. No ima pa zato avtomatsko klimo, ki zelo dobro deluje, ter vso potrebno varnostno opremo. Notranjost je bila povsem črna, zato mi je bil avtomobil ponoči precej bolj všeč kot podnevi, kajti modro - rdeča osvetlitev je res paša za oči.

O motorjih TDI smo že večkrat govorili, zato lahko ponovno rečem, gotovo je najboljši del avtomobila. Zmogljivosti ob povprečni porabi 5,8 litra nafte na 100 kilometrov so več kot zadovoljive, saj tovarna obljublja končno hitrost 180 kilometrov na uro in pospešek od 0 do 100 v 13 sekundah. Ampak v praksi se izkaže navor, zato ne rabite pogosto segati po lahki, hitri a ne ravno najbolj hitri prestavni ročici. Potniki imajo sicer dovolj prostora, a na zadnjo klop ne silit dolgonožcev, ker jih bodo bolela kolena. V lepo obdelan in povečljiv prtljažnik lahko naložite za 455 litrov prtljage, kar je povprečje razreda.

Za konec še obnašanje avtomobila na cesti. Avto je zelo dobro vodljiv, čeprav pri odvzemanju plina v ovinku kontrolirano odnaša zadek, kar utegne biti

Piše: Aleksander Praper

AVTOMANIJA

Na Koroškem radiu vsako drugo soboto po 11. uri

TOYOTA

Med svetovno najbolj znana avtomobilska imena spada gotovo tudi Toyota, zato vam jo bomo predstavili v tokratnem nadaljevanju Avtomanije. K Toyotini zgodbi pa smo dodali še test Volkswagna Bore TDI in BMW 320i ter še kakšno novičko.

Toyotina zgodba se je pričela konec tridesetih let na Japonskem. Kmalu so postali znani po izdelavi kvalitetnih, trpežnih avtomobilov, ki so tradicionalno med prvimi, kar se tiče zanesljivosti in nekvartljivosti. Že leta 1942 so dobili s strani japonske vojske naročilo za izdelavo terenskega vozila s štirikolesnim pogonom. Tako je nastal prednik današnjega **Land Cruiserja** (spodaj). Naslednica majhne Toyote Starlet, ki se imenuje Yaris, ima korenine že iz leta 1969, malce večja Corolla pa je bila prvič predstavljena že tri leta prej. Ravno **Corolla** je za Volkswagnovim Hroščem najbolje prodajani avtomobil na svetu, izdelan že v preko 20 milijonov primerkov. Danes vozi po cestah osma generacija. Konec osemdesetih so Corollo limuzino opremili tudi s štirikolesnim pogonom.

Toyotin predstavnik v srednjem razredu, model **Carina** je v prvi izdaji na trg prišel že pred 42. leti. Pred sedmimi leti so jo pričeli izdelovati v angleškem Burnastonu, sedaj pa jo je nasledil model **Avensis** (spodaj). Športnim navdušencem sta

ki je zelo priljubljena predvsem v Ameriki in je nasledila nekdanjo zelo priljubljeno veliko Toyote, poimenovane Crown. V ponudbi so modeli IS 200, GS 300 in LS 400.

Večji **Lexus 400** je najbolj prodajana limuzina visokega razreda na svetu.

dobro znana modela **Celica** (zgoraj) in Supra. Prva izvira iz sedemdesetih let in je vseskozi prisotna tudi v rallyu, kjer si je priborila že tri naslove svetovnega prvaka.

Čeprav že normalne Toyote slovi kot kvalitetni avtomobili, so leta 1987 uvedli še znamko luksuznih avtomobilov **Lexus**,

neprijetno zadaj sedečim potnikom, a to se dogaja pr zelo visokih hitrostih v ostrih ovinkih, pa še prav zabavno je lahko! Sicer pa je to družinski avtomobil, z precej mehkim in udobnim vzmetenjem, na pa dirkalnik! Pohvale vredne so tudi zmožljive zavore, ki pa imajo zelo mehak pedal in ko prvič sedete v avto ste kaj hitro na prednji šipi! Torej, kaj bi pričakovali od Volkswagna?

TEST 2

Tokrat je bil na preizkušnji **BMW 320i**. Saj veste, ljubitelji BMW-jev pravijo, da se ti pričnejo šele s šestaki, kar je mišljeno, da mora imeti pravi BMW pod motornim pokrovom vsaj šestvaljni motor. No in naš testni avtomobil ga je imel.

V dovršeno obdelanem motornem prostoru se je bohotil že na pogled lep bencinski vrstni šestvaljnik, prostornine dveh litrov. V izjemno tihem in kultiviranem teku razvije ta agregat 150 konjskih moči in največji navor 190 Nm pri 3500 vrtljajih v minuti. Ampak, če si mislite, da je to športni izdelek, kot bi naj vsi BMW-ji bili, boste morda razočarani. No še vedno je zelo zmogljiv, ampak jaz bi mu prisodil družinsko uglajenost prej kot brutalne zmogljivosti.

Že podatek, da doseže najvišjo hitrost 220 kilometrov na uro in pospeši do oznake sto kilometrov na uro v 10 sekundah, govori bolj v prid visokih potovalnih hitrosti, manj pa dirkaških pospeškov. Avtomobil je po zaslugi dovršenega **podvozja**, ki mu pomaga naprava proti zdrsu ASC+T, naprava ki uravnava zaviranje v ovinkih CBC, ter DSC, ki nadzira stabilnost vozila, odlično vodljiv. Voziti ga je moč zelo hitro, a motor je pri tem potrebno ves čas siliti v visoke vrtljaje, ter pogosto menjavati prestave, kar je z brezhibnim in uživaškim menjalnikom, tistim, ki to cenijo v veselje. Šestvaljnik se vrti svilen mehko in oddaja pravo pesmico iz izpušne cevi. Takšna vožnja predstavlja užitek! O zdrsanju zadka ni ne duha ne sluha, avtomobil deluje, kot da bi imel gnana prednja kolesa.

Resnica pa je, da je motor zelo tih in če ga sploh hočete slišati ne smete poslušati kvalitetnega radiokasetofona preveč na glas. Kajti brez zvoka je tudi občutek hitrosti bistveno manjši in lahko se zgodi, da boste hitro prispevali kakšen tolarček v denarnice

policajev.

Mehanika je resnično brez pripomb. Zavore vlivajo zaupanje, občutka varnosti po zaslugi masivne karoserije, ter kar šestih zračnih blazin ne gre prezreti. Materiali so na nivoju znamke, kar pomeni kvalitetni, kakor tudi izdelava. Avtomobil nudi štirim do petim potnikom dovolj prostora, čeprav zadnja klop ni namenjena prevozom velikanov. V lepo obdelan in s pomočjo po polovici deljive zadnje klopi povečljiv prtljažni prostor lahko natovorite za 440 litrov prtljage. Vgrajeno ima tudi vrečo za smuči, tako da lahko te prevažate tudi kadar zadaj sedita dva potnika.

V po mojem okusu eni najlepših notranjosti tega razreda je imel testni avtomobil lepe dodatke iz orehovega lesa, za prijetno ozračje je skrbela avtomatska klima, o vsem potrebnem me je obveščal potovalni računalnik, steklom in ogledalom je stregla elektrika, kakor tudi daljinskem centralnem zaklepanju, s pomočjo katerega se lahko že na daljavo odpre tudi okna v vratih in tako ohladili avto.

Resnično, oprema je popolna! Motijo pa dolgi gib pedala sklopke, z izjemo lesa enobarvna notranjost, nekaj neosvetljenih stikal, ter škripanje tesnil pri pomiku stekel v prednjih vratih. Ampak ob vseh dobrih lastnostih so to le malenkosti.

Vsi na zunaj vidijo, da je BMW-jevsko tipična oblika izdelek zadnje generacije. Srebrn testni avtomobil je bil lepa mešanica elegancije in športnosti, na katero so opozarjala tudi 16 palčna lita platišča. Ja, vse to res ne more biti poceni. Testni avtomobil je s svojo popolno opremo stal malce preko 6 milijonov, kajti kvaliteta, image in dobra tehnika pač niso poceni! Ob povprečni porabi na testu okoli deset litrov, se tisti, ki si ga lahko kupijo, verjetno ne bodo pritoževali, ob tekoči vožnji v koloni, brez prehitenevanj in z nežno nogo pa je avtomobil med Slovenj Gradcem in Kamnikom v povprečju porabil le 6,1 liter neosvencenega bencina. Ja, prav ste slišali! Tudi to je z BMW-jem mogoče!

Avtomobil ima poleg vse luksuzne opreme že nekaj let vgrajeno zračno vzmetenje.

Kot smo že omenili se Toyota uspešno udeležuje rallyev, kjer je Celico nasledila Corolla. Zanesljivost vedno znova dokazujejo tudi na dirkah 24 ur Le Mansa, off road dirkah in v prvenstvu Cart series, ki je ameriška paralela Formuli 1. Svojo ekološko zavest so izkazali s predstavitvijo prototipa Prius, ki v sicer kompaktni limuzinski obliki skriva veliko notranjost in je precej futuristično oblikovan. Vanj so vgradili novi hibridni motor z direktnim vbrizgom, ki v povprečju porabi 3,3 litre goriva. Elektromotor se pri odzemanju plina obnaša kot generator, ob pospeševanju pa pomaga normalnemu motorju. Sistem vklapljanja in izklapljanja je podoben Golfve Ecomaticu. V avtomobilu je bilo vgrajenih 6 zračnih vreč, navigacijski sistem poleg vse za nižji srednji razred uobičajene opreme.

OBLIKOVANJE

Yaris je avtomobil, ki je za Toyoto prelomnega pomena. Študijo so poimenovali kar New basic concept, razvoj pa se je pričel leta 1994. Toyotin raziskovalni center v Bruslju je dobil nalogo, da razišče tržišče za nov avtomobilček, ki naj bi nasledil Starlet. Raziskave so pokazale, da obline delujejo prijazno, robovi pa nevarno. Upoštevati pa je treba še različne okuse na različnih celinah. Leta 1995 so pričeli risati prve skice, na katerih je bila oblika Yaris skoraj enoprostorska z precej visoko streho, s čimer se pridobi na prostornosti. Pri razvoju so v precejšnji meri uporabljali visokozmogljive računalnike za računalniške predstavitve navidezno realnih modelov.

Končno obliko so izbrali že leta 1996. Nastal je avtomobilček prijaznih oblik oblik in prepletajočih se linij, z velikimi prednjimi lučmi, globokim izrezom vrat prtljažnika, ter kolesi postavljenimi na skrajne konce.

Zadnji del avtomobila je precej bolj konzervativen kot prednji, na katerem je zelo izrazita tudi maska T oblike.

Ciljna skupina kupcev naj bi bila stara med 20 in 30 leti. Zato je morala oblika izražati tudi ustrezno mladostnost in igrivost linij, a seveda nedvomno Toyotino zanesljivost. Aerodinamični koeficient končnega izdelka je zelo dober. 0,3 je za kompaktno vozilo kot je Yaris dober dosežek. Skoraj gotov model je bil predstavljen lansko leto v Ženevi.

Tudi notranjost je zelo naprednih oblik, ki delujejo presenetljivo masivne. Tudi znotraj se prepletajo krivulje, ki imajo nalogo ustvariti

prijazen, bivalen občutek. Armaturna plošča je simetrična, z nenavadnima predalom pred voznikom in sovoznikom. Zanimiv oblikovni element je na sredini nameščen 3D display, ki daje občutek, kot da bi gledali v globino. Očitno so merilniki nameščeni na sredino v modi! Lepo delujejo tudi mladostne barvne kombinacije in dvobarvna armaturna plošča, malce manj pa sama pusta oblika sedežev, ki vsaj na pogled ne izkazujejo športnosti.

NOVIČKE

Mazda je razvila izjemno učinkovit material za filtracijo aldehydov v potniški kabini, ki zagotavlja popolnoma čist zrak in tudi čiste končne produkte kemične reakcije.

10. septembra so v Avtohiši Kolmanič & Co. v Mariboru na veliki slovesnosti odprli novi servisno prodajni center na Zolajevi 15. Na otvoritvi

so bili poleg povabljenih gostov prisotni visoki predstavniki Opla in General Motorsa, mariborski župan g. Sovič ter minister za promet in zveze g. Bergauer.

Že dan poprej so v Avtohiši Balmico predstavili in pričeli s prodajo novega prestižnega Roverja 75. Na ceste prihaja ponovno pristno angleški avtomobil, zelo originalne oblike in upajmo, (po BMW-ju podedovane) nemške kakovosti. Very British!

Mercedes bo na Avtomobilskem salonu v Frankfurtu predstavil nove keramične zavore, ki se bodo vgrajevale v superšportni in superdragi SLR.

KOROŠKA (SPET) POJE

Kot že tri leta zapored so se na OŠ Prežihovega Voranca na Ravnah na Koroškem odločili, da tudi letos skupaj s kantavtorjem Damjanom Zihom organizirajo dobrodelni koncert KOROŠKA POJE, ki je namenjen zbiranju sredstev za pomoč otrokom, ki se tudi letos pripravljajo za šolo v naravi. Del sredstev bodo namenili tudi socialno ogroženim družinam v občini Ravne. Pri tej akciji sodeluje OO RK Ravne na Koroškem.

Dobrodelni koncert bo v nedeljo, 24. oktobra, ob 18. uri v športni dvorani pri OŠ Prežihovega Voranca, na prireditvi pa bodo sodelovali skoraj vsi koroški ansambli zabavne glasbe, naši kantavtorji, okteti... Prireditelji pričakujejo dober odziv Ravenčanov in okoličanov in seveda lep dobrodelni izkupiček prireditve. **VABLJENI!**

Trije stalni gosti prireditve Koroška poje: Marijana Mlinar, Damjan Zih, Jana

Vabilu se je odzval tudi ansambel After Eight

Sporočilo ugaslega plavža

V Družbenem domu na Prevaljah so ob otvoritvi Jesenskih srečanj odprli razstavo z naslovom **Sporočilo ugaslega plavža**, ki s slikovnim in pisnim materialom prikazuje razvoj, vzpon in propad železarne Prevalje. Razstava, ki jo je pripravil Koroški muzej Ravne v sodelovanju z občino Prevalje, je vključena v projekt Kulturne poti 1999 - dnevi evropske kulturne dediščine, ki jih pod okriljem ministrstva za kulturo vodi uprava za kulturno dediščino.

Direktorica Koroškega muzeja Ravne **Karla Oder** je ob otvoritvi povedala, da z razstavo, ki je povezana s stoletnico propada prevalske železarne, opozarjajo domačine in strokovno javnost na pomen industrijske dediščine, ki postaja čedalje bolj cenjena.

Ob odprtju je spregovoril tudi zgodovinar **Alojz Krivograd**, ki je osvetlil najpomembnejše prelomnice v razvoju železarne, v preteklem stoletju ene najmodernejših tovarn, ki je izdelovala tirnice, s katerimi so gradili evropske železniške proge.

O pomenu železarske tradicije je govoril tudi župan občine Prevalje **dr. Matic Tasič**. Menil je, da je v takratnem in današnjem železarstvu precej simboličnih povezav, vendar za razliko od prejšnjega stoletja v sodobnem času ne bomo dopustili, da bi se zgodovina ponovila.

"Prepričan sem, da smo Korošci dovolj trimasti in samozavestni, da bomo znali rešiti gospodarske probleme," je poudaril dr. Tasič, ki je hkrati z razstavo otvoril Jesenska srečanja na Prevaljah.

Po končanih srečanjih je bilo na Prevaljah še govora o železarni, saj v Družbenem domu pripravili tudi strokovni posvet na to temo. Ob tej priložnosti so predstavili zbornik o razvoju železarne Prevalje, ki je veljala za gonilno gospodarsko silo v letih 1835 do 1899, ko je izguba trgov, povezana z ostalimi dejavniki, pripeljala do njenega konca.

PETRA LESJAK-TUŠEK

Koroška 18, Muta
tel.: 0602/61-760, 61-804

Poslovni center v Bukovski vasi
tel.: 0602/85-888

Micra 1.0 3v 2 A/B 1.417.800,00 SIT
klima, 2 x airbag

Almera 1.4 Gx 4v 2.315.400,00 SIT
servo volan, elektro paket

Primera 1.6 Slx 4v 3.049.800,00 SIT
Popust 170.000,00 SIT
+ darilo kovinska barva,
2x airbag, klima, ABS, elektro paket,
servo volan

Odšel je umetnik...

JANKO DOLENC

(12. 2. 1921 - 3. 9. 1999)

*"Skozi les
si duša želi do nebes,
ko iz srca
si trga kose pekla."*

(Kajetan Kovič Janku Dolencu
- iz zapisa v knjigo utrinkov)

V 78-tem letu starosti se je za vedno ustavilo dleto znanega koroškega samoraslega kiparja in slikarja Janka Dolenca iz Vuzenice, koroškega umetnika, ki mu to njegovo najbolj poznano umetniško ustvarjanje ni bilo lahko začeti.

Rodil se je 12. februarja 1921 v Mozirju, očetu rezbarju, pozlatarju in kiparju ter materi babici. Očetova velika želja je bila, da bi bil tudi sin kipar in ga je že zgodaj navajal na likovno delo ter mu bil edini učitelj. Zaradi težkih socialnih razmer ni imel možnosti šolanja. Leta 1939 se je proti očetovi volji odločil za delo tkalca v Tekstilni tovarni v Otiškem vrhu. Med vojno je bil na prisilnem delu v Nemčiji, leta 1944 pa je odšel v partizane.

Po vojni je bil vse do invalidske upokojitve na odgovornih delovnih mestih. Toda umetniški nemir mu ni dal dihati, ves potencial izrazne kiparske umetnosti, ki jo je nosil v sebi, je začel drveti v ospredje in začelo se je vuzeniško ustvarjalno obdobje. Svojo prvo razstavo je imel leta 1959 v Radljah, kar je tudi začetek njegovega organiziranega likovnega dela. Najprej je začel kot slikar in grafik, vendar je dokončno spoznal, da je njegova ustvarjalna moč v odpornejšem materialu. Pod okrilje muze umetnosti se mu je uspelo zateči ne kot slikarju in grafiku, temveč z izrezbarjenim kosom lesa, ki je simboliziral moč umetnika Janka Dolenca in mu je nudil možnost za izraz osebnih misli, za izpoved trpljenja.

Njegove mogočne roke so z dleti v več kot 30 letnem ustvarjanju iz lesa upodabljale umetniškovo dušo v izpovedujočih ženskih likih. Z njim so

oživeli motivi trpečih mater - bodisi samorastniške Prežihove matere Mete ali pa hrepeneče Cankarjeve Francke s klanca. Njihovi pogledi so žalostni, sprijaznjeni z usodo, prežeti z umetniškimi življenjskimi doživljanji, občutki in bolečino življenja, ki se odraža v nešteti podobah. "Mete" so zapuščene, nesrečne, čakajoče... - ženske, polne tesnobe, napetosti, v trpkost zastrte, vendar veličastne. Dolencova dela so vedno znova preseščala, likovna kultura in talent sta presegla nivo rezbarske delavnice, razvil se je v zglednega umetniškega oblikovalca.

"Dolencova plastika je daleč v stran od ljudskih elementov, odmaknjena pa je tudi od nežnih in arhitektonsko elegantnih plastik. Dolenc je zatesal s svojo sekiro in dletom nekje vmes, morda prav tam, kjer je lahko pokazal ranjeno, z bolečino obdarjeno bitje z imenom človek. Toda bolečina veje od teh človeških postav, ki so obdelane z neko lirično obsekanostjo.... Dolenc lahko še tako obrača svoje dleto v veselo stran, obrazi njegovih figur dobivajo vedno izraz neke gluhe bolečine z nadihom, ki je soroden negibnim plastikam na pročeljih katedral." (Andrej Pavlovec, Izpoved v lesu in železu, Ljubljanski dnevnik, 1. April 1970).

Leta 1976 je Dolenc postal član Društva slovenskih likovnih umetnikov, v 30-tih letih ustvarjanja je imel okoli 70 samostojnih razstav in je sodeloval na okoli 80-tih skupinskih razstavah, za svoje delo je prejel tudi številna priznanja. Do leta 1987 je živel v Vuzenici, kjer je v svojem ateljeju vse-skozi tudi ustvarjal, od leta 1988 pa je bil njegov dom tudi na Prevaljah.

Najbolj svež spomin seže tri leta nazaj, ko je bila v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika pregledna razstava umetniških del ob kiparjevi 75. letnici. Takrat je Dolenc presenetil s svežino in izjemnim ciklusom nežnih ženskih reliefov. Med pasteli pa je zažarela nova rumena barva. Dolenc je v lesu mojstrsko upodobil razpoloženje, ki ne mine in ga tudi čas ne razvrednoti.

"Ker vrednotenje nekega umetniškega opusa ni in ne sme biti povezano z avtorjevo akademsko izobrazbo ali neizobrazbo, pri Janku Dolencu brez škode opustimo to problematiko."

(Meta Gaberšček-Prosenc, Naivna dela samoraslega kiparja, Večer, 12. Junij 1973.)

Mnogi zapisi o Janku Dolencu govorijo, da je dosegel akademsko raven in tako postal vidna umetniška osebnost v slovenskem likovnem prostoru. S svojimi deli ostaja živ med Korošci.

IN MEMORIAM

Stal je hrast

Stal je hrast na gori in zrl v dolino, kjer je življenje bučalo in cvetje drhtelo. Poslušal je pesem kovačev in udarce kladiv. Grom in blisk in jeza neba ga nista zlomila. Potem je prišel tisti dan, ko je udarce kladiv preglasil grom topov in je namesto ptičjega petja v krošnji njegovi odmeval krik mučencev in materin jok, da se je streslo trdo hrastovo srce in dejalo:

"Čemu stojiš tod negiben, trd in ponosen, ko matere hrepentijo po tolažbi. Prikloni se njim, da trudno glavo položijo v tvoj objem." In tako je storil, poiskal mojstra, ki je zarezal v njegovo živo meso in rodil je stotero otrok, ki so oživeli, mojster pa jim je vdihnil dušo in razplodili so se po vsej dolini in še daleč izven nje naokoli.

Stal je mojster, kot v gori hrast, poslušal ječanje otrok in matere tožbo, se priklonil bolečini, kakor v gori hrast, in postala sta brata v ljubezni.

Mojster je sam prehodil križev pot ter se napajal iz čase grenkobe, ko je še kot otrok pestoval v sebi nerojeno dete lepote, ga nosil s seboj po mračnih kurirskih poteh, dokler se ni srečal z bratom iz gore, da je končno dopolnil poslanstvo očeta otrok, rojenih iz bolečine.

Ko stopam od Fare mimo domovanja postar-nega mojstra, me najprej pozdravi žena z otroki v naročju in mi zaželi dober dan. Ko se bližam vrhu Brinjeve gore, me blagoslavlja Kozma in Damijan s hrastovim obrazom in mojstrovim srcem. Ko odprem vrata knjižnice ali galerije, povsod isti obrazi, mojstrovi potomci, ki govorijo tako glasno, da jih ne more preglasiti vihar.

Ko se vračam z gore, mi šepetajo žalostna mati z otrokom v naročju na pročelju mojstrovega bivališča:

"Ali veš, da je umrl očetov najboljši prijatelj, da, Tisnikar se je poslovil" in ko sem zadnjikrat spešil pot na goro, se mi je zdelo, da iz hrastove skulpture polzijo solze in šepet slišim: *"Ali veš, da nam je umrl oče?"* Res je, umrlo je telo, ki se je razdajalo za lepoto. Mojster se je priklonil trpečim, kot njegov brat z gore, vendar ni umrl, kot ni strohnjel hrast na gori. Pognal je novo rastje. Visoko v nebo se je vzpela Hudabivška Meta in bo negovala njegov spomin. Njega oporoka bo večna pesem na njegovem grobu. Blagor njim, ki so nasičeni modrosti očetov in dedov in se odžejajo s kelihom lepote, in blagor narodu, ki je njihovega spomina.

V Vuzenici, 7. 9. 99

Mitja Šipek

Irena Fasvald

Likovna kolojija

EX-TEMPORE DRAVOGRAD 99

Zveza kulturnih organizacij Dravograd je letos pripravila že šesto srečanje slikarjev, planinski Dom pod Košenjakom pa je bil njihova tokratna baza. Nekaterim izmed sodelujočih slikarjev smo dali besedo. To niso globokoumna razmišljanja o slikarski umetnosti, so pa vtisi o doživetem.

Vodja referata za družbene dejavnosti **Betka Kolenbrant**, ki v imenu zveze kulturnih organizacij skrbi za organizacijsko plat slikarske kolonije, nam je povedala:

"Letos sodeluje 18 slikarjev iz različnih krajev Slovenije. Ustvarjajo po Košenjaku, Goriškem vrhu, pri Sv. Duhu in na Kozjem vrhu. Tehnika in tematika sta prosti in imeli bomo spet lepo serijo slik. Seznam slikarjev in vabila pripravimo z vodjem kolonije Srečkom Fruhaufom. Ustvarjalci pustijo eno platno nam, narediti pa morajo dve deli - takšna so pravila. V organizaciji kulturnih društev pa odkupimo tri nagajena dela, ki jih bo s strokovnega vidika ocenil Marko Košan. Srečanje je bolj druženje ob delu in spoznavanje naših ljudi, naših krajev, naših običajev. Vedno pa stvar zaključimo z razstavo. Ko bomo pridobili primeren prostor, bomo odprli stalno zbirko slik, ki jo bomo z vsako novo kolonijo dopolnjevali."

SREČKO FRUHAUF

- Dravograd:

"Kot pobudniku te akcije in sedaj po dolžnosti nekakšnemu "tehničnemu vodji kolonije", mi je veliko do tega, da pridobim čimveč dobrih slikarjev. Za dobro razpoloženje in lepe slike je prav, da nam služi tudi vreme. Na slikarske podlage naj se prenese čim več znamenitosti, ki ga premore naš kraj z okolico. Kot vemo, v preteklosti tu ni bilo kaj dosti naslikanega. Sedaj, po šesti koloniji, se je nabralo kar lepo število del s to motiviko. Slikarji so izbrani bolj ali manj načrtno - takšni, ki radi upodabljajo lepote kmečke arhitekture in znamenitosti dokaj realistično, saj se žal iz leta v leto opažajo

velike spremembe ravno na tem področju. Te slike pa so ravno dokument časa in čakajo deponiranje, da bodo nekoč na ogled v občinski galeriji. Vsem domačinom Goriškega vrha in Ojstrice z okolico se zahvaljujem za izkazano odprtost, dobroto in prijaznost. Hvala!"

LEANDER FUŽIR

- Črna na Koroškem:

"Srečko name nikoli ne pozabi. Tretjič sem že na dravograjskem srečanju in sem vesel, da so se tokrat vremenarji uštel. Lepo vreme, lepo okolje in nastajajo lepa dela. Na podobnih kolonijah sem bil že po vsej Sloveniji. Naslednja me čaka v Kranjski gori, kjer se bom bolj posvetil goram, planinam - kar ni moja tematika, je pa zame izziv. Doslej sem imel preko 30 samostojnih razstav, sem pa član Društva ravenskih likovnikov. Sedaj sem v pokoju in lahko delam veliko več."

JANEZ AMBROŽIČ

- Žirovnica

"Od vsega začetka sem zraven, se pravi v Dravogradu sem že šestič. Z izborom slikarjev je že pogojena in zagotovljena kvaliteta del. Kaj je primerno in kaj ni primerno, je danes v slikarstvu res vprašljivo. Zagovarjam tisto kar malam. Slika mora gledalcu na vsak način nekaj povedati. Če slika pritegne gledalca, je namen dosežen. Slikarji malo govorimo, ker je naša govorica slikanje. Preveliko filozofiranje je nesmiselno."

MILI PAČNIK

- Ljubljana:

"Fantastično. Na razstavi se pa takorekoč razgalimo, kaj smo sposobni narediti, kakšno je naše videnje narave ali nekega objekta. Če moraš delati hitro, te kar precej izčrpa, veliko energije je potrebno za eno sliko. Okusi pa so različni. V čast si štejem, da sem bila povabljen v kolonijo."

Akademski kipar ANDREJ GROŠELJ

- Ravne na Koroškem:

"Les je pri roki, materiala je dosti, idej iz skicirke pa tudi. Znani trbojski kovači so mi tako nabrusili sekire, s katerimi obdelujem macesnov les, da so posledice vidne tudi na mojem prstu. Izredno rad delam med ljudmi in takšna kolonija je prava stvar za spoznavanje novih obrazov, izmenjavo izkušenj. Človek je pač družabno bitje. V Dravograd vedno rad pridem, zato ker se pri vas čuti prava kulturna klima. Sin Grega je tudi zraven."

BRANKO DUH

- Maribor:

"Lep čas že hodim po kolonijah, tu sem prvič, je pa enkratno. Posebno doživetje je ob obisku domačinov tu na Ojstrici, ko slikamo objekte. Kako topel sprejem je to, imajo razumevanje, pozitivno gledajo na slikanje, čut do našega dela je nenavadno širok, kar presenetljivo. Bil sem svobodni umetnik, saj je še kar šlo, danes sem zaposlen. Vedeti je treba, da je ogromno slikarjev v mali Sloveniji."

Marjan V.

Piše: Mojca Erjavec

Med iskrenimi ljudmi

Po članku v poletni številki Prepiha me je prijetno presenetil telefonski klic, ki ga niti v sanjah nisem pričakovala. Organizator festivala Rock Otočec, o katerem je tekla beseda v mojem zadnjem prispevku, je kdo ve kje izbrskal številko nezabeleženega mobitela le zato, da bi se zahvalil za pozitivno kritiko, ki sem jo za Prepih napisala pred časom. In polepšan je bil moj dan - potem, ko je bil najprej polepšan njegov.

Z novim študijskim letom se začenja izoliranost. Fizična, v prvi vrsti. Vedno bolj se zavijamo v oblačila, zmeraj več slojev materiala nas loči od drugih. Zaradi mraza(?) smo pogosto zaprti v interiere, le posebej sončen dan nas zvabi na plan. Fizični se pridružuje tudi nekaka druga, nevidna oddaljenost: čemimo vsak v svoji intelektualni sferi, ki nam jo narekuje smer študija. Udeležujemo se zadev, ki nam bodo koristile, pozabimo prodajati čas, kot to lahko počnemo poleti. Preden se zaveš, si sam - med mnogimi drugimi, ki pa so tudi sami. Bruci so tu. Še veliko teže je, ko se ti nepoletna izolacija prvič pripeti v Ljubljani ali Mariboru. Strokovnjaki se strinjajo, da je kriza na začetku prvega letnika študija

odločilnega pomena za nadaljnje dogodke. Mnogi se ne znajo povezati, vzpostaviti stikov, se vpeti v mreže dogajanja, ki bi jih zadržalo, jih priklenilo nase in jih uročilo. Morda tudi zato, ker jim pri tem nihče ne pomaga. Z nepoletnim odtujevanjem je kot z romancami: vsakič, ko greš narazen, je laže. Brucovska prva dvojka je najtežja. Najhujša, najbolj grozna - ampak obupati ne kaže.

Tudi zato, ker za dežjem (pravijo) zmeraj posije sonce. In zato, ker za zimsko odtujenostjo pride poletna bližina, povezanost. Ker se za prvim študijskim mesecem, ko bi bruci najraje povezali culo in odnesli pete, ostali diplomanti pa bi tudi najraje nekam poslali "obvezne" vaje in "kolegice ter kolege, lepo pozdravljeni zopet pri nas!", da, za oktobrom se začnejo brucovanja, ki trajajo do konca leta in predstavljajo velik povezovalni element. Zato ker je z vsakim dnem laže in bolj domače, ker čas rabi čas.

Ravno zaradi tega je lepo, če te kdo kar iznenada pokliče in preseneti. Nismo vedno na egotripu, vzpodbuda je vedno dobrodošla. Tudi, če ne moreš podariti milijonov, lahko "kiro rečeš, pa se mavo potrošiš". Dobro dene - kot babičino pecivo ob kavi, ko zunaj jesenski veter obrača suho listje. Po skrokani noči, s peklenskim mačkom... A važen je namen, mar ne?!

NAGRADE ZA ŠOLARJE

Tudi letos je dan ZLATIH KNJIG, 17. 9. 1999, v Koroški osrednji knjižnici potekalo žrebanje SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA KVIZA: France Prešeren in Gorenjska, ki so ga reševali mladi bralci v osnovnih šolah Mežiške doline in v vseh enotah Koroške osrednje knjižnice. Sodelovalo je kar 454 učencev nižje in višje stopnje.

Izžrebali so 10 knjižnih nagrad, ki jih prejmejo:

1. Žiga Peršak 3. r. OŠ Prevalje
2. Mitja Kun 6. r. OŠ Prevalje
3. Ana Berložnik 6. r. OŠ Prevalje
4. Eva Jeromel 8. r. OŠ Prevalje
5. Aleša Vogel 3. r. OŠ Mežica
6. Damjan Praznik 5 r. OŠ Mežica
7. Nina Konečnik 3. r. OŠ Me žica
8. Katja Planinc 7. r. OŠ Koroški jeklarji
9. Bojana Božič 8. r. OŠ Koroški jeklarji
10. Vitja Feregotto 5. r. OŠ Prežihovega Voranca

GLAVNO NAGRADO (sodelovanje na snemanju TV oddaje v Ljubljani) je prejela Urška Leskovec 8. r. OŠ Prevalje.

Vsem izžrebancem čestitamo in želimo še veliko užitkov ob branju knjig.

Vitezi Zelene Dežele

izvaja:
B. Zupančič

PRI KARNIČNIKU POD GORO

Kakih 12 km od Žerjava skozi Jazbino proti Uršlji gori se vijugasta cesta vzpenja višje in višje do zadnjih kmetij **POD GORO**. Tam, na višini 950 m, se v soncu koplje domačija **KARNIČNIKOV**.

Najprej zagledaš rože; na oknih in na balkonih na vseh štirih straneh prostorne hiše, ob dovozu rožni vrt, nad hišo še eden, ob gospodarskem poslopju visoki krstavci z velikimi rumenimi trobentastimi cvetovi. Ko se obrneš proti soncu, te objamejo še vedno zeleni travniki, nato ti pogled zdrsne v dolino Jazbine in se upre v hribovje onstran nje, v prostranstvo javorskih gozdov. Na vrhu cerkvice sv. Magdalene ...

Na gorici se srečamo z gospodinjjo, **IVANKO VIRTIC** in se pozdravimo z njeno mamo, triindevetdesetletno **LAVTARJEVO BICO** - **ANGELO PLESNIK**, ki živi pri njih. Od nekod rado vedno pogledujeta modrooki **ROMANA** in **MATEJA**, na gorskem kolesu - teren je kot nalašč za to - se pripelje najstarejši, **TOMAŽ**. Ta mladih, **TONČA** in **LOJZKE VIRTIC** in še njunih dveh otrok, ni doma, so šli na Obrtni sejem v Celje.

Sedemo okoli zanimivo oblikovane lesene mize in že steče pogovor s prijetno in zgovorno gospo **IVANKO** in z **LAVTARJEVO BICO**.

Mi smo Podgorci

"Mi smo Podgorci, ker živimo Pod Goro. Kakih trideset let nazaj se pri nas reče in piše Jazbina, prej pa smo bili zaselek Uršlja gora, na Zemljiški knjigi pa smo še zdaj Uršlja gora 2. Tu je bilo nekoč več kmetij, vendar so tri opuščene: Jelenovo, Lavrencново in Šesersko (že na Štajerskem). In še Čemersko je prav tako bila kmetija; tam je zadnja leta svojega življenja preživel znameniti javorski župnik, Ludvik Viternik. On je prodal "Gozdni" in tam živijo gozdni delavci. "Žive" so še tri kmetije: Močivnik, Karničnik in Lavtar. To so manjše kmetije brez gozdov. Naša, karnička, je najmanjša. Tu se preredi šest do osem govedi, pri Močivniku do štirinajst, Lavtar jih ima okrog 18, ima pa nekaj zemlje v najemu.

Na taki višini je ponekod le po ena košnja na leto, veliko je pustega sveta. Saj zraste - če le vseješ! Pridelamo meso, imamo mleko, zraste krompir in fižol, zelenjava. Žita ne sejemo več, ker ga je težko pridelati. Naš svet je kamnit. Imamo sicer stroje in sin pravi, da bomo še sejali. Ima veselje s tem, da njive zorje, pregnoji in nam vse lepo raste. Ne bi kar pustil, pa rekel, kar bo, pa bo. Ne! On je res zavzet za delo.

Pri nas uspevata rž pa oves, za pšenico ni pri nas svet. Pri Lavtarju, kjer sem bila prej doma, pa raste pšenica. Zato smo doma jedli samo pšenični kruh.

Za denar pa se moraš pri nas pobrigati; eden mora hoditi na šiht, da pride k hiši še redni zaslužek. Drugače ne gre. Moj oče so delali pri grofu, moj pokojni mož in zdaj sin pa pri "Gozdni. Prav tako je pri sosedih.

Moraš pa biti priden! Je treba delati! Cimprovje je treba vzdrževati, stroje kupujemo, da lažje delamo, že 24 let je pri hiši avto. Tisti, ki mu je to pretežko, odide v dolino, zato pa je vedno več planinskih kmetij praznih. Mi smo vztrajni in ostajamo.

Vse te kmetije so nekoč - ne vemo, kdaj - lastniki prodali grofu Thurnu. Že naši predniki so bili najemniki teh kmetij. Najemniki so se menjali, ohranjala so se le imena domačij: Karničnik, Močivnik... Za dvojne pred nami vemo, kdo so bili, za Juge in Anželake. Po

vojni so odšli v dolino, bilo je prazno, pa so Vrtiči prišli sem. Tudi na vseh drugih kmetijah tu okoli so sami priseljeni.

Moram pa reči, da pod grofom ni bilo slabo. Če je bilo potrebno popraviti cimprovje, je dal les, delavce je on plačal, hrano so jim dali na kmetiji.

39. leta so pri Lavtarju popravljali hlev. Vse je grof dal, plačal je on, samo za hrano so poskrbeli. Kmetje so grofu plačevali najemnino. Pa še tisto so lahko odslužili. Delali so v lesu, sekali in spravljali les. Če je bilo dela več, kot je znašala najemnina, jim je tisto delo plačal. Tako so se vzdrževali ti najemniki. Tudi moj oče je tako delal.

Ker lesa ob teh kmetijah ni, se je vedno moralo nekaj najti, da je bil še redni zaslužek pri hiši. Vendar se je tudi lahko prodalo, če si le kaj pridelal. Tu je bil industrijski kraj, delavcev vedno veliko, v trgovinah se ni dobilo, prevozov ni bilo. Zato so v Žerjav nosili (okrog 12 km!) mleko in ga tam z lahkoto prodali. Moj oče je kupil osla in ga je z njim potem vozil do kupcev. Svinje so zredili, pa se je prodalo."

Karničnikovi

Lavtarjeva bica

"Fejst delat, borno jest - pa dolgo živiš!" nam Lavtarjeva bica kot iz rokava strese recept za dolgo življenje. In pripoveduje iz svojih spominov.

"Oče od mojega moža so z družino leta 1910 iz Solčave prišli na Lavtarjevo. Tu se je dobilo delo pri rudniku, pa se je iz Savinjske doline marsikdo priselil. Pozneje je prišel v topilnico v Žerjav delat tudi moj brat, leta 1927 pa sem prišla k Pušniku v Črno služi. Tam sem se po enem hudem deževju močno prehladila in hudo zbolela. Skoraj celo leto sem se zdravila, živela pa sem pri bratu.

Ko sem ozdravela, sem šla služiti k Jeleni Pod Goro, od tam pa sem se leta 1930 primožila k Lavtarju. Štirje otroci so bili, trdo smo delali, pa lušno je bilo, ker smo znali biti bolj veseli, kot zdaj. Bolj

so bile gavde. Ko smo imeli kako večje delo, smo prišli sosedje skupaj, pa kakega godca smo našli, pa je bila gavda na koncu.

Cel teden smo delali, vsako nedeljo pa sem šla na Urško k maši. Vsako nedeljo! Je bilo enako daleč kot v Javorje, navzdol si pa še prej prišel, kot pa iz Javorja v dolino, pa spet v hrib. Tam je bil cehmošter (ključar) od mojega moža brat. Stanoval je v Šeserju. To je bil najvišji kmet tu okoli. Zato smo bili še bolj navezani na Goro. Tam sta bili tudi dve "uti": Vorjanškova in Skobirjeva in še planinski dom je bil.

Po maši smo dol sedli, dobilo se je domače vino, tam so se pavri kaj popravhali in tam so sosedje prišli skupaj. Ampak je bilo vse sorte. Na Uršlji gori so se v gostilni enkrat pošteno stopili. Potem pa toževali. To se je vlekel tako dolgo, da je eden celega vola "zatožil" na sodniji. To so vedeli Karničnica pripovedovati, kako čudno je bilo. Sodnija je tudi takrat znala zavlačevati, da je svoje izvlekla. Pa je šel vol iz hleva.

Ob vojski so vse "ute" požgali. Karničnik je bil gor, ko so požigali. Ena banda je bila, niso bili pravi partizani, kaj vem, kateri zlodeji so bili! So od nas peljali gor vodo, stole zmetali na kup in zažgali. K sreči cerkev ni zgorela. Tisto kamenje pa so potem porabili, ko so drugo zidali na Gori.

Bolj hudo nam je bilo, ko je leta 1944 moj mož padel v partizanih. Majhni otroci, pa sama na taki kmetiji. Pa je šlo, saj ne moreš drugače.

Zdaj že nekaj časa živim pri hčeri, tu pri Karničniku. Imam svojo sobo. Nič mi ne manjka, pa zdrava sem."

Zadovoljstvo jim bereš z obrazov

Ga. IVANKA:

"Ja, zadovoljni pa smo! Ne mika me v dolino. Če celo življenje živiš nekje, ti je pač tam najlepše. Starejši ko si, rajši si tam. Tudi moja mama najrajši govori o svojem rojstnem kraju. Res nam ni hudo tu živeti. Pa zastopimo se. Zdaj nas je devet okoli mize: moja mama, sin z ženo in njunih pet otrok, starih od 4 do 11 let. Vse delamo skupaj, radi se pogovarjamo, kaj bomo delali. Mi smo imeli zelo slabe njive. Vse smo si tako uredili, da lažje obdelujemo s stroji. Moj sin je zelo priden in zavzet za delo, ne bi šel v dolino za nič na svetu. Saj gremo kam, pa je lepo, pa reče: tako lepo pa ni nikjer, kot pri Karničniku!

S snaho se razumeva. Obe delava in nimava problemov. Jaz se potrudim, da se lepo imava, ona je pridna, vsega se loti in vse ji uspe.

Jaz opažam, da se kake kmetije drži neki zlodej. Kot da ima korenine, se drži bajte. Jaz sem se zavzela, da ne bom pusta. Tega nočem. Rajši sem tiho. Pa saj mi ni treba biti tiho. Moja mama nam je večkrat rekla:

"Če človeku nimaš lepe besede povedati, mu še slabe ne smeš!"

In tega se moraš zmeraj zavedati. Jaz si zdaj tudi ne pustim reči, da nam slabo gre. Kdor si je skusil čas po vojni, ko ničesar ni bilo, tega ne bo rekel. Ni bilo obutve, ne blaga, ne denarja. Še sadja ni bilo, takrat je bilo res težko. In ne morem slišati ljudi, ki pri vsaki stvari rečejo, da se ne splača. Res se zgodi, da ti kaj ne uspe, se je treba pa drugače obrniti, najti nekaj drugega, ne pa roke križem, pa se smiliti samemu sebi. Takemu, ki je kar odnehal, so včasih rekli, da mu je "vodo dol vrglo" (kot pri mlinu). Vedno se najde nekaj, da lahko greš naprej, le odnehati ne smeš."

Zapisala Marta Repanšek

NAGRADNI IZLET

Ko je tistega dne sonce poslalo prve žarke na našo deželo, smo se prostovoljci zdravstvene šole Slovenj Gradec odpravili na izlet. Naš avtobus se je polnil vse do Radelj, od tu pa je ura nenehno krajšala minute. Skozi okno sem opazovala, kako se hribovje levi v ravnine in kako se na njivah spreminjajo kulture. Naselja so vedno pogostejša. Narazen so le toliko, da lahko stoji tabla z imenom novega naselja. Pokrajina je vedno bolj močvirnata, kar je za ta ravninski svet in ilovnata tla značilno.

Prepeljali smo se preko Mure. Od tu naš cilj ni bil več daleč.

"Glejte," nam reče voznik.

Vsi se ozremo za prstom, ki ga je stegnjenega nameril proti dimniku neke stare hiše. Na vrhu dimnika je bil slamanat klobuček, ki ga je krasilo črno in belo perje. To je bilo gnezdo štokelj z mamo štokljo in mladički. Takih slik smo videli še več.

Pripeljali smo se do naše prve postaje: Beltinci. To eno izmed največjih vasi v Prekmurju, kot nam je povedala gospa Milka Kovač, si bom zapomnila po zelo gostoljubnih ljudeh. Pred občinsko hišo smo doživeli krasen sprejem in slišali veliko lepih besed. Postregli so nam tudi s pijačo. Pokazali so nam cerkev svetega Ladislava iz 18. stol. Pod desnim krilom pa smo si ogledali grobnico. Odpeljali so nas še v romsko naselje, ki je tam blizu.

Ko smo prispeli tja, ni bilo nikogar, ko pa smo stopili iz avtobusa bliže njihovim bivališčem, so se pokazale svetle oči temnih obrazov, majhnih in velikih ljudi. Nekaj časa so nas z nezaupanjem opazovali, nato pa so vzeli instrumente v roke in so nam na čast igrali. Mi pa smo skupaj z mladimi Romčki zaplesali.

Zabava je minila in pokazali so nam še notranjost domov. Nekateri so imeli zelo lepo urejeno, drugi malo manj. Všeč mi je bila okolica hiš in ribnik, ki je bil obzidan z okrasnimi kamni. Tudi rož ni manjkalo.

Ob slovesu sem spoznala, da to ljudstvo ni tako slabo, kot se o njih govori. Za mene so družabni ljudje, ki se znajo zabavati in jim glasba veliko pomeni. Prav zaradi tega ne poznajo stresov in drugih tegob, ki muči nas kot razviti narod. Lepo in pohvalno je od Beltinčanov, da dajejo otrokom možnost šolanja in jim nudijo finančno podporo.

Ko so se zaprla vrata našega konjička, sem še enkrat pomahala prikupnim Cigančkom.

Pot nas je vodila do Izakovcev. Po izstopu smo šli nekaj časa ob Muri in

prišli smo do otoka ljubezni. Pripravili so nam prekmursko pastirsko jed, pajani krūj. Zakurili so ogenj, na mizo so nam postavili kruh, zaseko in česen. Dve kmečki ženki, ki pleteta košarice, izdelujeta okraske in delata šopke, vse iz naravnih materialov, sta nam pokazali pripravo.

Rekli sta: "Falat krūja deneš na palico, držiš ga k ognju. Da je fajn rjavi, ga namažeš s česnekom, gor pa z zabilon." (Kos kruha damo na palico, držimo ga k ognju. Ko je lepo rjav, ga namažemo s česnom, na vrh pa še z zaseko.) Dobili smo vsak svoj kos kruha in si ga spajali. Zelo smo uživali, ne samo pri jedi, ampak tudi pri pripravi.

Ob odhodu s tega otoka smo zasedli brod na Muri, kjer je nastala fotografija, in si ogledali na novo postavljeni mlin. Poskakali smo na avtobus in se usmerili proti Moravskim Toplicam. Ko smo se peljali, smo na levi strani videli lepo cerkev v Bogojini, ki ima začetek v Plečnikovih mislih.

Prispeli smo. Počakali na karte in odčofotali v vodo. Tam so nas postregli s kosilom. Po njem sem si vzela čas in sem z razglednicami pozdravila prijatelje. Po kopanju smo se izmučeni posedli na avtobus in počasi smo se poslavljali od čudovitega Prekmurja. Polni vtisov smo se usmerili proti Koroški. Bilo je lepo.

Domov smo prišli, ko je sonce že zašlo, s sabo pa smo prinesli tudi nekaj komarjev, ki so nam krajšali pot.

Vsem, ki so pripravili ta izlet, se prav lepo zahvaljujem, še prav posebej mentorici gospe Vlasti Perkuš.

Maja Ramšak

Se bodo Fužinarjevi nogometaši celo potegovali za vstop v II. ligo?

VZPON RAVENSKEGA NOGOMETA

Nogometaši ravskega Fužinarja, so po dolгих letih nastopanja v MNZ Maribor, napredovali v tretjo slovensko ligo - severna skupina, in že na startu prijetno presenetili. Že v prvi tekmi so s tremi zadetki Grešovnika zmagali na gostovanju v Staršah s 3:1. Res, da so teden dni pozneje pred svojimi gledalci ostali praznih rok v dvoboju z mariborskim Kovinarjem (1:3), toda že v naslednjem 3. kolu so igrali v Gerečji vasi in ponovno osvojili tri točke po zmagi s 3:2, nato pa doma ugnali še Usnjar iz Šoštanja s 4:3. Ponovno je tri gole dosegel Tomaž Grešovnik, ki je v štirih tekmah kar devetkrat zatresel mreže nasprotnikov.

Kasneje so Ravenčani doživeli tesen poraz v Slovenskih Konjicah z Dravinjo, v 6. krogu pa prav tako tesno, z zadetkom Zancana v zadnji minuti tekme iz 11-metrovke, zmagali v Hajdini z 1:0.

Po šestih tekmah so bili nogometaši Fužinarja uvrščeni tik pod vrhom razpredelnice, za Palomo in Zrečami, na 3. mestu.

V svojem sedmem nastopu v tretji ligi so Ravenčani v derbiju gostili do tedaj vodilno moštvo Palome iz Sladkega vrha. Po zmagi z 2:1 je Fužinar prevzel vodstvo na lestevici.

Nogometaši Fužinarja **nastopajo v sestavi:** Vravnik, Cesar, Ivartnik, Plimen, Smolar, Brglez, Štruc, Nabernik, Potočnik, Štehar, Zancan, Grešovnik, Gradišnik, Novkovič, Terbulj, Švab, Rebol in Sentič. Trener ekipe je Marjan Medvoz.

Ravensko ekipo vodi tudi ambiciozni upravni odbor kluba, ki ga sestavljajo: nov predsednik **dr. Milan Švajger** (funkcijo je prevzel od Karlija Krajgerja, ki je še vedno aktiven v klubu), podpredsednik je **Rajko Praznik**, sekretar **Staš Potočnik**, blagajnik **Bojan Jehart**, tehnični vodja vseh selekcij v klubu **Vojko Karner**, tehnični vodja članske ekipe **Žika Novkovič** ter člana **Jože Kolar** in **Beno**

Ekipe Fužinarja, ki je v pretekli sezoni osvojila 1. mesto v MNZ Maribor

Pandev, ki sta zadolžena za posebne naloge, kakor tudi **Ljubo Milošević** in **Gojko Cesar**.

Predsednik nadzornega odbora je postal dolgoletni prizadevni odbornik kluba Alojz Ferk. V klubu so veseli dragocene pomoči vsakogar, tudi občasnih sodelavcev, v času, ko si prizadevajo ohraniti in še izboljšati kakovost ravskega nogometa, športne panoge, ki je dolga leta dobesedno životarila. Predvsem so hvaležni raznim sponzorjem in donatorjem, ki so jim doslej priskočili v pomoč.

Ivo Mlakar

Odbojkarji Fužinarja GOK IGEM pred startom v državnem prvenstvu in na evropski sceni

RAVENČANI OBAKRAT V BELORUSIJI

Odbojkarji Fužinarja GOK IGEM so v pripravi za novo prvoligaško sezono najprej odigrali pet prijateljskih tekem s samimi prvoligaškimi ekipami. Presenetljivo so vse izgubili. Dvakrat so ostali praznih rok v dvoboju z Mariborčani, tako doma kot v gosteh, dvakrat z avstrijsko prvoligaško ekipo Dob, enkrat pa so izgubili v Ljubljani z Olimpijo.

Šele v svojem šestem nastopu je ekipa, ki je v preteklem prvenstvu osvojila 4. mesto v 1. DOL in kasneje doživela precej sprememb med igralnim kadrom, zabeležila prvo zmago v času priprave. V Murski Soboti so Ravenčani ugnali oslajeno Pomurje s 3:0.

V ekipi trenerja Leona Bariča z Reke, ki je ostal na krmilu Fužinarjevih odbojkarjev, so poleg Davida Slatinška, Jureta Kokota, Nejca Pušnika, Roka Iglarja, Vlada Kotnika, Janka Toneta, Save Radženič ter bratov Verbič, novi igralci Aleks Berdon, Samo Bačvič in Asim Demirovič, nekdanji odbojkarji Pomgrada.

Bosanski reprezentant Demirovič se je ekipi priključil šele v začetku septembra in prvič zaigral v dresu Fužinarja proti Dobljanom. Z ekipo je ves čas treniral tudi mlajši brat Davida Slatinška Gregor, ki pa bo zaigral za drugo ekipo, katere trener je Adi Urnaut in bo nastopala v II. slovenski ligi.

Veliko boljše uigranost kot na predhodnih prijateljskih tekmah so ravske odbojkarji pokazali na mednarodnem turnirju, ki je bil v 18. septembra na Ravnah. Turnir so zanesljivo dobili z zmago v prvi tekmi proti avstrijskemu prvoligašu Dobu s 3:0, nato pa z istim rezultatom v finalni tekmi ugnali še Pomurje. Drugo mesto je tako pripadlo odbojkarjem iz Murske Sobote, tretji so bili Dobljani in četrti Kamničani.

Novo prvenstvo v 1. DOL se pričinja 2. oktobra. Odbojkarji Fužinarja GOK IGEM bi morali na startu zaigrati v Slovenski Bistrici proti Granitu. Toda pokalne prveke Slovenije čaka konec tedna prvi nastop na evropskem prizorišču in tekma je prestavljena na kasnejši termin.

V prvem krogu pokala

pokalnih zmagovalcev se bodo ravske odbojkarji namreč srečali z belorusko ekipo Dinama iz Vitebska. Da bi zmanjšali stroške, se je uprava ravskega kluba, ki jo vodi nov predsednik Danilo Pudgar, uspela dogovoriti z vodstvom beloruskega kluba, da bodo Fužinarjevi odbojkarji obe tekmi odigrali v gosteh. Tako bo prvo srečanje že v soboto 2. oktobra, povratna tekma pa že v nedeljo 3. oktobra, obakrat seveda v Vitebsku. V primeru neuspeha proti odličnim beloruskim odbojkarjem bodo Ravenčani nadaljevali tekmovanje v pokalu CEV (evropska odbojcarska federacija).

Ivo Mlakar

Predstavljamo:

Danica Kranjc iz Vuzenice

Absolutna svetovna pravkinja

Bleda in drobna sedi ob mizi na zanj kar prevelikem in neudobnem stolu in ubada iglo s črno nitjo v štramin, kamor jih je prej Branko zarisal žalostnega klovna, Sandi je ne more pustiti na miru in ji z zavistjo in v zadregi oporeka Ameriko: "Kaj boš važna ti, ki greš v Ameriko!" Ona pa je, še bolj tiha in še bolj blede in za spoznanje drobnejša, sklonjena nad delom...

Danica je bila ob prihodu iz Amerike najbolj vesela snidenja s prijateljem Denisom.

Vsi ostali v VDC na Muti - deseterica dobrih src z usodami posameznika, ki kdaj tudi niso zavidljive, pa je strašno ponosna na njihovo enajsto, na Danico, ki je posegla po zvezdah in odletela v Ameriko.

Sama se zaveda bremena, ki ga nosi. Bremena stisk. Tistih, ki ni denarja za trening. Nikoli ga ni bilo. Tako je Danica Kranjc vsakodnevno tekala po vuzeniških cestah gor proti Svetemu Primožu ali k ravnici Dravč in v sebi gojila, kar ji je bilo položeno v zibel. Športni duh, ki so ji ga mnogi zavidali. Ali pa jo je tovarišica Darinka v popoldanskih urah in na svoje stroške vozila na stadion v Ravne, kjer je Danica merila moči s prijatelji iz zavoda Črna, kjer imajo svojega športnega pedagoga, trenerja, Matjaža Ferariča.

So se pa njega daru pravi čas zavedli in ga znali ceniti v VDC na Muti, kamor je Danica vključena že šesto leto. Obe tovarišici, tako Tanja Štefl, ki je do pred letom in pol delala z njo, kot Darinka Unkovič, ki jo še zdaj vzpodbuja pri njenih aktivnostih in jo vključili (kot vso ostalo deseterico varovancev) v gibanje specialne olimpiade Slovenije.

Širjenje socialnih stikov

Specialna olimpiada je mednarodno gibanje, ki je danes razvito v že več kot 140 državah sveta katerega namen je, da z gibalno vzgojo in športnim osebam z zmerno in težjo motnjo v duševnem razvoju zagotavlja višjo kvaliteto življenja.

"Varovancem preko Specialne olimpiade omogočamo širjenje socialnih stikov ob različnih gibalnih dejavnostih v ustanovi in zunaj nje, v domovini in na tujem. Športniki trenirajo in tekmujejo v letnih in zimskih športih. Vidne uspehe smo dosegli že na letnih igrah v evropskem merilu leta 1996 na Madžarskem in leta 1998 na Češkem. Obakrat je Danica Kranjc posegla po zlatu. Enkrat v teku, drugič pa v plavanju. Na domačih tekmovanjih, kjerkoli v Sloveniji, smo vedno v družbi najboljših, " je pred odhodom povedala vodja VDC Muta in trenerka Danice Kranjc, gospa Darinka Unkovič. Potem pa se je Danica ravno tistega ponedeljka, ko je Clinton priletel k nam, odpeljala v Ameriko. Skupaj s še triindvajsetimi (23) tekmovalci iz vse Slovenije, od tega jih je bilo iz Koroške šest (Danica Kranjc iz VDC Muta, Dijana Mamuza, Drago Jančič, Andrej Ravh, Markus Abs in Mario Grbac iz zavoda Črna) in s trenerji slovenske reprezentance (iz Koroške Darinka Unkovič, Matjaž Ferarič, Janko Praprotnik in Mraijan Lačen, direktor zavoda v Črni in predsednik Specialne olimpiade Slovenije) ter dvema delegatoma se je podala v svet sebi enakim, med prijatelje po srcu. Sedem tisoč tekmovalcev z vsega sveta je skupaj s tri tisoči trenerji spoznavalo lepote daljne dežele in užilo slast zmage, sodelovanja, potrjevanja.

Danica Kranjc iz VDC Muta je kar trikrat stopila na najvišjo stopničko iger svetovne specialne olimpiade v Severni Karolini, v njenem mestu glavnemu mestu Raleighu. Prvič je osvojila zlato v teku na osemsto metrov. Drugič je slovenska zastava zaplapola ob njenem teku na 1500 metrov. Tretjič je Zdravljica zadonela, ko je Danica pretekla 3000 metrov. In četrtič je Daničino srce zatrepalo, ko so jo poklicali na oder in ji izrekli dobrodošlico kot absolutni svetovni pravkinji v teku na tri tisoč metrov.

Njej in vsem njenim prijateljem, ki so na brniškem letališču spet stopili na slovenska tla z več kot dvajsetimi medaljami, so izrekli pristrčno dobrodošlico tudi vsi, ki jo poznajo v VDC na Muti in jo imajo radi, njeni sokrajani v Vuzenici in vsi mi, ki smo njej, Diani, Markusu, Andreju, Dragu, Mariu, Alešu ter vsem ostalim še kako hvaležni za ves znoj, ki so ga pretakali. Ponosni smo na to, da je naša zastava plapolala v svetu, da je tam zadonela naša himna. Da je slovenska beseda šla daleč v svet... Tončka Repnik-Vrhnjak

TABOR ALPINISTIČNEGA KLUBA V PAKLENICI

Paklenica še vedno ostaja preizkusni kamen za vse generacije plezalcev

Člani Alpinističnega kluba Slovenj Gradec so letošnje poletje obiskali plezalno meko hrvaške - Paklenico v Starigradu. Trdo delo mladih plezalcev, ki so to pomlad pridno trenirali na novi pridobitvi ALP. KLUBA, mali plezalni steni, ki omogoča kakovostnejše treninge, je bilo poplačano z uspešnimi vzponi v Paklenici.

Naveza Rok Šisernik - Andrej Štaleker je v treh dneh opravila 3 uspešne vzpone v steni Aniča kuka. Ponovila je Kačo (6+/5-6), Klin (8-/7,5) ter Rajno (8). Šisernik je vse tri smeri preplezal prosto. Štaleker je bil uspešen na prosto v Kači. Tudi ostali člani so opravili nekaj klasičnih vzponov v ostenju Aniča kuka. Preplezali so Velebitaško, Mosoraško, Brid za mali čekič, Brid za veliki čekič, Šaleška, Karabore ter Akademsko.

Izstopajo tudi športno plezalni vzponi Boštjana Temnikerja, Luke Tamšeta in Nejca Gornjeca. Temniker je na pogled ponovil smer Magic Moon (7b).

Paklenica še vedno ostaja preizkusni kamen za vse generacije plezalcev

Luka Tamše (9 let) pa je opravil 30 športnoplezalnih vzponov, izmed katerih izstopajo predvsem naslednji: Santana(6c+), Prezent of nature (6c), Flori (6c). Luka je opravil v navezi z očetom tudi vzpon v smeri Karabore(130 m/6-), kot prvi v navezi. Za svojo starost kar zavirljiv uspeh. Naj omenim še vzpone Nejca, ki se s plezanjem ukvarja manj kot eno leto. Uspešen je bil v Smeri Schwara ois(6b) in Velebitaška(7-/6).

Plezalci so skupaj opravili čez 150 plezalnih vzponov. Kot zanimivost naj povem še, da so skupaj preplezali 13.000 metrov, če vemo da je Triglavska stena visoka 1.100 metrov.

Seveda pa v Paklenici obstaja tudi kaj drugega kot samo skala. Sonce, voda, zrak, svoboda. Kaj bi si želeli še več?

PJ/RŠ

Glosirana črna kronika

Predalni lovci

Vinska trta na Koroškem praviloma ne uspeva. To pa ne pomeni, da bi Korošci ne bili ljubitelji dobre kapljice. Kakšna bo letošnja vinska letina še tudi ni znano, očitno pa je - če sklepamo po sporočilih in poročilih koroških policistov -, da je večini prebivalcev te krajine, zlasti pa prometnim udeležencem vseh kategorij, kaj malo mar, kaj bo - tudi lanska letina namreč ni bila slaba, in tako veliko jo je še v sodih!

Alkohol kroji (in kraljuje)

Morda se boste začudili, čemu sem tokratno koroško črno kroniko pričel, kakor da bi jo namenil kakšni publikaciji z naslovom "in vino veritas". Vendar toliko dogodkov, povezanih z alkoholom na koroških cestah že lep čas ni bilo in moj izbor (vsega nikakor ni spravil na strani, ki so mi na voljo), je namenjen predvsem preventivi, ki pa bo najbrž še naprej bob ob steno, če ji ne bo sledila tudi kurativa (beri: še ostrejša policijsko ukrepanje).

Mlada grešnica

Še zlasti zaskrbljujoče je dejstvo, da, kot kaže, mnogi mladi vozniki nimajo nikakršnih "alkoholnih zavor". In, če seštejemo neizkušnost in alkohol, nam je takoj jasno, v kakšno nevarnost se pravzaprav podajamo, ko gremo na cesto. Poglejmo kakšen primer.

Tako sta dne 28.8. 99 ob 00.10. uri policista PP Ravne na Koroškem v naselju Čevčevje na Ravnah na Koroškem ustavila voznika neregistriranega osebnega avtomobila, 19 letnega L.T. iz občine Mežica. Odredila sta preizkusa alkoholiziranosti z elektronskim alkokotestom, ki je pokazal prisotnost 0,9 promile alkohola v izdihanem zraku.

Policista sta ugotovila še, da mladenič še ni opravil voznškega izpita in sta mu seveda prepovedala nadaljnjo vožnjo. Fant se je poživljal nanjo in kakšno uro kasneje sta ga policista ponovno ustavila. Ker je bilo očitno, da bo s prekrškom nadaljeval, so ga pridržali na policijski postaji.

Drugi mladenič iz policijskih analov pa je bil še večji kalin in je policija imela z njim precej več dela. Vse pa se je dogajalo v isti noči kot v prejšnjem primeru, le ob nekoliko kasnejši uri. Tudi tokrat sta bila na delu policista PP Ravne na Koroškem, kraj dogajanja pa je bilo spet naselje Čevčevje. Tam jima je ob 3.25 v "mrežo" padel 18 letni S.G. iz občine Ravne na Koroškem. Policista sta odredila preizkus alkoholiziranosti in ugotovila prisotnost 1,63 promile alkohola v izdihanem zraku.

Po običajnem postopku sta policista kršitelju začasno odvzela voznško dovoljenje in mu prepovedala nadaljnjo vožnjo. In ponovila se je enaka slika: mladenič prepovedi ni upošteval in kakšno uro kasneje sta ga policista ponovno poskušala ustaviti na cesti Ravne na Koroškem - Kotlje. Vendar je S.G. z vožnjo nadaljeval proti Dravogradu in naprej proti Slovenj

Gradcu. Tam sta ga poskušala ustaviti policista postaje prometne policije, vendar tudi njiju ni ubogal in je nadaljeval z vožnjo proti Velenju, kjer ga policisti prav tako niso uspeli ustaviti. Med "divljanjem" po cesti je kršitelj ves čas vijugal in onemogočil policistom, da bi ga prehiteli in ustavili, dokler ni v Pirešici pri Zalcu zapeljal v slepo ulico. Od tam je peš pobegnil v bližnji gozd, kjer so ga policisti nekaj pred šesto uro prijeli. Ker se je upiral, so uporabili prisilna sredstva in ga privedli na policijsko postajo, kjer je bil pridržan. Zatem so ga privedli k sodniku za prekrške, ki mu je izrekel 18 dni zaporne kazni, prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja in 120.000 tolarjev denarne kazni.

Neuspela menjava

Še z enim "cestnim begavčkom" je imela posla koroška policija. Iz pričujočega primera pa je moč razbrati tudi, kakšnih zvijač se poslužujejo nekateri cestni bojeviteži ali bojevnik.

Policisti PP Radlje ob Dravi so 17. 9. ob 0.23. uri na glavni cesti Dravograd Maribor, v Gortini, ustavili voznika osebnega vozila R.D. iz občine Velenje. Zaradi očitnih znakov vinjenosti so odredili preizkus z alkokotestom, ki je pokazal prisotnost 1,75 promile alkohola v izdihanem zraku. Sledila je običajna prepoved nadaljnje vožnje. In sledilo je tudi (tradicionalno) neupoštevanje tega policijskega ukrepa. Že dobre pol ure kasneje sta namreč policista isto vozilo poskušala ustaviti na glavni cesti v Dravogradu, vendar je voznik z vožnjo nadaljeval proti Slovenj Gradcu. Policista sta zapeljala za njim, vendar jima je z vijuganje preprečil, da bi ga lahko prehitela in ustavila. To ni uspelo niti policistom v Slovenj Gradcu, ki so zato postavili posebno sredstvo za ustavljanje (stinger), ki je vozilu izpraznilo vse štiri gume in ga onesposobilo za nadaljnjo vožnjo.

Policiste pa je čakalo posebno presenečenje. Za volanom je namreč sedel J.P. iz občine Slovenj Gradec, ki je bil v prvem pregledu sopotnik v istem vozilu. Voznik je kljub praznim pnevmatikam poskušal peljati dalje in poziva policistov ni upošteval, zato so uporabili prisilna sredstva in ga privedli na policijsko postajo. Preizkusili so ga tudi z alkokotestom in ugotovili prisotnost 2,23 promile alkohola v izdihanem zraku.

Zgrešil ovinek

Za nekakšen intermezzo naj zapišem kratko zgodbo (resnično), kako se lahko konča vožnja, kadar je za volanom "kopilot" alkohol. Okoli 23. ure je 9. 9. po krajevni cesti Vas - Remšnik vozil voznik osebnega avtomobila J.J. iz občine Radlje ob Dravi. Zunaj kraja Remšnik je v levem nepreglednem ovinku zapeljal na desno na bankino in preko roba ceste na strmo pobočje, kjer se je vozilo večkrat prevrnilo in se po 44. metrih ustavilo na kolesih. Voznik se

je v nezgodi hudo poškodoval. In alkohol? Elektronski alkokotest je pri vozniku pokazal kar 2,44 promile alkohola v izdihanem zraku.

Vinska cvetica

Da ljudem alkohol ustreza ob sleherni uri dneva, pa lepo priča primer enega izmed torkratnih alkoholnih rekorderjev (na cesti in za volanom). Voznik osebnega avtomobila P.V. iz občine Dravograd, ki so ga policisti ustavili dne 2. 9. na Trgu 4. julija v Dravogradu, je bil namreč prava "vinska cvetica" ali kar cvetka. Napihal je namreč neverjetnih 3,4 promile alkohola v izdihanem zraku - pa je še vedno dihal.

Opazno vijuganje

So pa tudi prometni udeleženci, ki svojega (alkoholnega) stanja ne opazijo ali pa se ga ne zavedajo in jih morajo nanje in na nevarnost, ki jo predstavljajo, opozoriti drugi prometni udeleženci. Eden izmed njih je tako 11. 9. ob 20.55 obvestil OKC v Slovenj Gradcu, da po glavni cesti iz Slovenj Gradca proti Dravogradu vozi osebni avtomobil, katerega voznik je očitno precej vinjen, saj vijuga po vozišču in ogroža druge udeležence v prometu.

Policisti PP Dravograd so v naselju Meža voznika zares tudi izsledili in ugotovili, da gre za B.M. iz občine Dravograd. Alkokotest je pokazal, da se prijavitelj dogodka ni zmotil, saj je voznik imel v izdihanem zraku 2,55 promile alkohola.

Nepropustnost

Da betonski propust ni vedno tudi zares propust, je na svoji koži občutil voznik osebnega avtomobila B.P. iz občine Ribnica na Pohorju. Ko je namreč 13. 9. 99 ob 17.45 vozil po regionalni cesti iz Podvelke proti Ribnici na Pohorju, je v levem, preglednem ovinku zapeljal na desno preko roba ceste na bankino, od tam pa na travnik, kjer je čelno trčil v betonski propust.

Voznik se je v trčenju hudo telesno poškodoval. Alkokotest pa je pokazal 2,73 promile alkohola v izdihanem zraku.

Prednost težjega?

O alkoholu v prometu bi seveda lahko napisal še kaj, vendar pogledjmo zdaj še nekatere druge dogodke na koroških cestah. Te so včasih pravo bojišče, na katerem si vsak poskuša izboriti svoj prostor, to pa nemalokrat gre tudi na račun šibkejšega. Kolesarji so zagotovo med najbolj ogroženo vrsto "cestnih prebivalcev". Na svoji koži je to najbolj občutila kolesarka A.K. iz občine Radlje ob Dravi. Dne 31. 8. 99 je namreč ob 17.20 peljala po glavni cesti iz Maribora proti Radljam ob Dravi. Zunaj naseljenega kraja Spodnja Vižinga je pripeljala v križišče z regionalno cesto iz Vuhreda. Po njej je v tem trenutku pripeljal tudi voznik

osebnega avtomobila Z.O. iz občine Radlje ob Dravi in ji odvzel prednost ter trčil vanjo. Kolesarka se je pri tem poškodovala in so jo odpeljali v bolnišnico.

"Peterka" na kolesu

Kaj vse se lahko pripeti med vožnjo s kolesom, bi vedel povedati tudi 12 letni otrok iz Črne na Koroškem. Okoli 15. ure 6. 9. je namreč kolesaril po naselju in s kolesom BMX zapeljal na napravo za skakanje s kolesom, visoko pol metra. Pri tem je izgubil ravnotežje in padel na asfaltno cestišče in se huje poškodoval.

Nevarne igre

V policijskih sporočilih za minulo obdobje je zabeležena še ena prometna nezgoda, v kateri je udeležen otrok. Voznik osebnega avtomobila B.T. iz Vuzenice je 10. 9. ob 17. uri vozil iz Primoža na Pohorju proti Vuzenici. V tem kraju se je z vozilom približal skupini otrok, ki so se igrali blizu ceste. Ko je prišel v njihovo bližino, je nenadoma iz njegove desne smeri pritekla sedemletna deklica iz Vuzenice. Voznik se je sicer poskušal umakniti, vendar je deklico kljub vsemu zadela in jo zbil po cestišču. Pri tem se je deklica huje telesno poškodovala.

V moped

Hudo se je 19. 9. 99 ob 10.55. uri na regionalni cesti Ravne na Koroškem - Prevalje, zunaj naselja Dobja Vas, poškodoval še mopedist J.Š. iz občine Ravne na Koroškem. Bil je žrtev nepredvidnega voznika osebnega vozila S.M., prav tako iz občine Ravne na Koroškem, ki mu je odvzel prednost pri zavijanju z regionalne ceste na mestno ulico.

Nezgodna zaprla cesto

Še o eni hudi prometni nesreči bi veljalo poročati. Pripetila se je 18. 9. 99 ob 04.40. uri na regionalni cesti Črna na Koroškem - Mežica. Voznik osebnega avtomobila J.H. iz Občine Črna na Koroškem je vozil iz tega

kraja proti Mežici. Zunaj naseljenega kraja Mušenik je v ostrem in nepreglednem desnem ovinku zapeljal na levo prekop cestišča na makadamsko bankino, kjer je trčil v zaščitno ograjo in jo podrl. Ob tem je vozilo dvignilo v zrak, nakar je trčilo v droga javne razsvetljave in po več kot 24. metrih prevračanja obstalo na kolesih v strugi reke Meže.

Voznik se je v nezgodi le lažje poškodoval, njegov sopotnik L.G. iz občine Prevalje pa je dobil hude telesne poškodbe. Na vozilu je nastalo gmotne škode za okoli 900.000 tolarjev. Alkotest pri vozniku: 1.55 promile v izdihanem zraku.

Nekaj minut po nezgodi je na kraj pripeljal tudi voznik osebnega avtomobila E.Š. in s sprednjim delom vozila trčil v podrti ograjo, ki je ležala na vozišču. Zaradi nezgode je bila cesta zaprta več kot tri ure.

Obračun na Javorniku

Ali lahko človeka zadene strela z jasnega neba? Lahko, vendar to ni tako pogost pojav. To, kar je doživel S.S. iz občine Ravne na Koroškem, pa je podobno električnemu udaru z vedrega neba. Okoli 18.45. ure 19. 9. je namreč vozil osebni avtomobil po mestni ulici na Javorniku na Ravnah na Koroškem. Nenadoma sta ga ustavila B.K. in J.M., na tak način, da je J.M. skočil na pokrov osebnega avtomobila. Ko je voznik ustavil, je B.K. odprl vrata na voznikovi strani in skupaj z J.M. pričel po S.S. udarjati z rokami in ga brcati z nogami. Pretepača sta ga vse do prihoda policijske patrle, ki je vinjena napadalca s prisilnimi sredstvi privedla na policijsko postajo, kjer so ju pridržali. Voznik S.S. je bil v pretepu huje poškodovan in je ostal na zdravljenju v bolnišnici.

Pretepača bosta romala k sodniku za prekrške, glede na stopnjo poškodb S.S. pa ju bodo policisti tudi ovadili na pristojno državno tožilstvo.

Osebni tovarnjak

Še z eno zanimivo poglobitvijo je postregel eden izmed prometnih udeležencev koroškimi policistom. Zunaj naseljenega kraja Sv. Boštjan pri Dravogradu je na glavni cesti Dravograd - Maribor 12. 9. ob 21.35 voznik osebnega avtomobila F.S. med vožnjo oplazil naproti vozeči avtomobil in se s svojim vozilom prevrnil na streho ter med drsenjem po vozišču trčil še v prav tako naproti vozeči drugi avtomobil. Voznik F.S. se je pri tem lažje telesno poškodoval. Policisti so ugotovili, da je osebni avtomobil, ki ga je upravljal F.S., v resnici neregistriran, na vozilu pa so bile nameščene registrske tablice tovarnega avtomobila. F.S. tudi ni imel pravice voziti motorno vozilo v cestnem prometu, saj nima voznškega dovoljenja, vrhu vsega je odklonil tudi alkotest. Policisti ga bodo predali sodniku za prekrške.

Predalni lovec

S koroških cest se selimo na našo severno mejo, kjer so se obmejni organi v minulem obdobju ponovno srečali z lovci. No, seveda ne gre za prijateljsko druženje. Na mednarodnem mejnem prehodu Vič pri Dravogradu je 2. 9. 99 ob 18.15 želel vstopiti v Slovenijo G.O. iz občine Celje. Pri pregledu njegovega vozila je

carinik v predalu armaturne plošče 62 lovskih nabojev, ki jih G.O. ni prijavil. Naboj so mu zasegli, romal pa bo še k sodniku za prekrške. Štiri dni kasneje pa so na istem mejnem prehodu preiskali tudi osebni avtomobil E.Z. iz Lovrenca na Pohorju in v predalu armaturne plošče našli 40 neprijavljenih nabojev za lovsko orožje.

Streljali v okna

Še o orožju. Posebno vrsto zabave si je 19. 9. dopoldne izbral mladoletnik iz Slovenj Gradca. Skupaj s svojima mladoletnima prijateljema je namreč z zračno puško streljal v okna stanovanjskega bloka. Poškodovan na srečo ni bil nihče, policisti so puško zaplenili, mladoletnike pa prijavili sodniku za prekrške.

Plin je (tudi) nevaren

V poslovno stanovanjskem objektu, last P.B. v Slovenj Gradcu, je 8. 9. 99 ob 19.40 prišlo do močne eksplozije plina. V njej na srečo nihče ni bil telesno poškodovan, za zdaj še neocenjena gmotna škoda pa bo velika.

Kot je pokazala preiskava, so delavci podjetja Europlin dne 7.9.99 izpraznili 5000 litrsko plinsko cisterno, ki se nahaja pred objektom, in vanjo natočili vodo, da bi preverili njeno tesnjenje. Dan kasneje so dopoldne opravili tlačne preizkuse in ugotovili, da cisterna ne pušča. Skozi gumijasto cev, ki so jo napeljali v jašek za meteorne vode, so vodo iz cisterne izpustili. Ko je voda odtekla, je pričel uhajati še plin, ki je ob praznjenju še bil ostal v cisterni. Hlapi so skozi bližnji zračnik uhajali v kotlovnico. Ko se je tam nabralo dovolj plina, je ob vklopu plinske peči, priklopljene na mestni plinovod, prišlo do eksplozije.

Ob eksploziji je odtrgalo lesena vrata kurilnice, prišlo je do okvare na plinski peči, izbruhnil pa je še manjši požar. Policisti bodo preverili pravilnost postopka delavcev Europlina in po zbranih obvestilih primer predali tožilstvu v Slovenj Gradcu.

Govori...

Kratko policijsko sporočilo:

"V dneh med 01. 8. in 30. 8. 99 je neznan storilec v prodajalni Kovinotehne na Prevaljah odtujil prenosni GSM telefonski aparat Sony CMD Z1 in s tem oškodoval podjetje Kovinotehna za okoli 130.000 tolarjev. Policisti PP Ravne na Koroškem za neznanec in telefonskim aparatom poizvedujejo."

"Ali sploh veste, kaj pravzaprav pomeni kratica GSM," se nenadejano in nepovabljeno oglasi Rene, prijatelj mojega prijatelja "bifedžije" Mirana. "Pomeni namreč: 'Govori Samo Meni?!' Da je temu res tako, pove podatek, da še nimamo nobenega javnega GSM telefona. In kaj preostane policistom na relaciji GSM - Kovinotehna - tat. Odkriti morajo zgolj, komu tat govori na uho, pa ga bodo imeli, ali - Hop Cefizelj, te že imam! Sicer pa: pisatelj Milčinski bi se v grobu obrnil, če bi videl, kakšne rekvizite uporabljajo sodobni Cefizljji in cefizljji. Od sodobnosti tudi sam ceni zgolj pravo francosko kosilo: dunajski zrezek s pomfrijem in fižolovo solato z bučnim oljem."

T. I.

Varna pot

V mesec, ki ga zajemamo v tokratni koroški črni kroniki, je sodil tudi prvi letošnji šolski dan. V zvezi z njim je policija z veseljem sporočila javnosti, da je pot učencev v šolo in iz nje prvega šolskega dne med 7. in 13. uro potekala varno in da se ni pripetila nobena prometna nezgoda, v kateri bi bil udeležen ali ogrožen otrok.

Nekaj statističnih podatkov pa pove, da so policisti v doslednem nadzoru prometa v neposredni bližini šol in šolskih poti ugotovili 51 kršitev cestno prometnih predpisov, ki so jih naredili vozniki osebnih vozil in drugi udeleženci v prometu. Lani je bilo v enakem času 40 takšnih kršitev. Največ kaznovanih voznikov je kršilo omejitve hitrosti, kar pa je kljub vsemu lahko tudi zaskrbljujoč podatek.

Povejmo še, da je za neposredno za varnost otrok tega dne skrbelo 41 policistov.

Vir: sporočilo policijske uprave Slovenj Gradec

POLETNA SREČANJA

Vsako leto potekajo v Prevaljah jesenska srečanja, in to zelo uspešno. Zato so se odločili, da bodo pripravili še poletna, kajti vsak denar, ki ga prinesejo ljudje, še kako prav pride v prazni blagajni.

Tako kot so nas povabili na vsaka jesenska srečanja, so nas letos tudi na poletna.

Društvo kmetič, delovno kot je, se je seveda tudi na to dobro pripravilo. Ženske so spekle potice, krofe, kifeljine, zavitke in še mnogo dobrot; da nam ja ne zmanjka, smo dejale.

Pa pride ta dan in odpravimo se tri kmetice, da bi čimveč prodale v dobro sebi in drugim. To se je dogajalo na parkirnem prostoru pred Druženim domom na Prevaljah.

Podeželska mladina je pripravila kmečke igre, govedorejsko društvo reklamno ponudbo svojih specialitet in ALP Peca svoj reklamno prodajni prostor. Seveda smo imeli tudi glasbo, za katero je skrbel Marko, napovedovalec Jure pa je čakal, da bi prišli obiskovalci. Naše mize so se šibile pod dobrotami, ljudi pa od nikoder.

Le kdaj pa kdaj je prišel mimo slučajni obiskovalec in nas postrani pogledal, kaj sploh delamo tam. Bilo nas ni niti toliko, da bi lahko igre speljali sami med sabo, če že drugače ni mogoče. Pa tudi nobenega od organizatorjev, občine Prevalje, ni bilo na spregled, mogoče bi se oni pomerili z nami v kakšni igri. Proti koncu popoldneva pa je le prišla gospa z občine in dejala, da lahko pospravimo ali pa sami pojemo, če smo lačni.

Joj, ko bi vedela, kako smo ji bili hvaležni, saj je bilo neznansko vroče, sence pa nikjer. Hitro smo pospravili skoraj vse, kar smo pripeljali in odšli na hladno pivo, da smo si pogasili žejo in jezo.

Tri kmetice: Milka, Angela, Natalija

Vohunstvo, spletkarstvo...

Sleherna vojna je norost, brezumje in čisti barbarizem, pa naj bo v velikih ali malih razsežnostih, in vohunstvo sodi v sam vrh vojnih "dosežkov".

Ko se pa vse umiri in je konec vojne, se začnejo sprava, sožitje med narodi in dialog. Kaj pa danes v dobi miru in osemletne slovenske demokracije in samostojnosti?

Vse kaže, da se zdaj, na žalost v času slovenskega miru vohunstva, spletkarstva in sovražstva ne bomo znebili za lep čas. Bolj kot kdajkoli prej smo zdaj skregani in sprti med sabo. Neenotni od vrha pa do tal.

Znebimo se vendar zarotniškega razmišljanja in rovarjenja ter končno vzpostavimo višji nivo kulturnega, pametnega sodelovanja in razmišljanja, saj pravo sodelovanje je vir, živi studenec ustvarjalnosti in napredka nekega naroda. In ne obratno.

Janez Križan
Šentjanž, Dravograd

HOROSKOP OKTOBER 1999

OVEN: Če ste bili zadnje čase sami s seboj malce nezadovoljni zaradi razsipištva, se zdaj obrača na bolje. Prav disciplinirano boste urejali finančne zadeve in praviloma bi se moral mošnjiček kar izdatno napolniti. Jupiter vas bo zadnji teden oktobra spet podpiral pri prepričljivem in prijaznem nastopu - torej izkoristite svoje prednosti.

BIK: Tisti, ki si spletate novo "gnezdece", boste to počeli z izbranim občutkom za lepoto, seveda vas praktični duh pri tem ne bo zapustil in vaš dom v novi opravi vas bo še dolgo navdihoval z varnostjo in udobjem. Nasploh boste bolj zaposleni z zasebnimi zadevami kot pa z javnim delovanjem, razen v izjemnih in nepričakovanih primerih.

DVOJČKA: Lažje boste zadihali, saj vas ponavljajoče se domače obveznosti, zlasti kadar zahtevajo od vas še vztrajnost, ne navdihujejo preveč. Spet boste "poleteli" v višje sfere lahkotnega komuniciranja, poslovne družabnosti in zabave kar tako. Za Dvojčke z ustvarjalnim poklicem je zdaj pravih pet minut.

RAK: Če vam delovne ali študijske obveznosti narekujejo odhod od doma ali vsaj vsakodnevno daljšo odsotnost, se verjetno ne boste počutili najbolj "v svoji koži". Oktobra bo namreč za Rake najlepše doma. Poskušajte torej v preostalem času urejati svoje neposredno okolje in odnose, pa tudi telesno kondicijo. Energije za to vam ne bo primanjkovalo.

LEV: Še vedno boste Levi eno najbolj očarljivih znamenj. Besede vam bodo tekale prijazno, prepričljivi boste in zelo iznajdljivi - torej - prava zvezda na oktobrski sceni. Da pa se to ne bo spreobrnilo v samovšečno nastopaštvo, bo poskrbel Saturn - prav dobro namreč veste, kdaj in zakaj je treba stopiti pod reflektorje, da bo koristilo vaši karieri.

DEVICA: Prebudila se bo materialistična plat vašega značaja in kopičenje imetja vas bo oktobra najbolj zaposlovalo. Nič kaj sentimentalni ne boste pri tem in tudi veste, kam preusmeriti finančne prilive in druge dobrine. Zvezde namigujejo, da si želite ali pa že uresničujete velike spremembe v vašem domu in zdaj je pravi čas z to.

TEHTNICA: Ste najbolj osvetljeno znamenje pod oktobrskim nebom. Sonce in Merkur vam dajeta energijo in miselno okretost, Venera pa lepša vaš tudi sicer uglajeni nastop v družbi. Čas za nova prijateljstva, s toplino in komunikativnostjo jih ni težko začeti, da pa bodo tudi ostala, bo poskrbel vaš pronicljiv izbor.

ŠKORPION: Splošno harmonijo na nebu boste občutili tudi Škorpioni in lahko vam bo ob tem celo malo dolgčas. Navajeni ste večjih izzivov. Zlahka boste uskladili pomoč drugim ljudem in lastne ambicije - karieri dobro kaže, tudi osvojitve finančnih trdnjav se vam lahko posrečijo in za nameček: sebi in domačim boste lahko na izviren način uresničili staro željo.

STRELEC: Še vedno boste bojevito razpoloženi in pripravljeni za naskok velikih ciljev. Vaše ravnanje pa ne bo več tako samotarsko - v igro boste pritegnili najbolj zanesljive prijatelje - tudi kakšna izvirna rešitev se lahko utrne v takšni navezi. Če vas čaka službeno potovanje, ga boste preživeli prijetno in v pravem ravnotežju z dopustniškim razpoloženjem.

KOZOROG: Oktobrske zvezde so razporejene tako, da med seboj v glavnem izravnavajo morebitne slabe vplive in tudi Kozorogom omogočajo, da verjetnost kakšne manj prijetne izkušnje obrnejo sebi v prid, zlasti na področju kariere. Prav slednja vas bo včasih pripeljala v precep, čemu dati prednost, saj ste se zadnje mesece kar zakoreninili doma.

VODNAR: Tudi neomajni uporniki kdaj pa kdaj snedejo besedo, kadar je v igri močan interes. Trenutno so najbolj aktivirana področja prijateljskih vezi in višjih ciljev, pa naj gre za pridobivanje posebnega znanja, za daljna potovanja ali za slavo. Prav zato boste pripravljeni popustiti in sprejeti tudi kakšno uslugo. Uglajeno vedenje boste spretno vpregli v vaše načrte.

RIBI: Naj vas avanturistična žilica ne zanese predaleč - nekatere stvari so resnejše kot se zdi na prvi pogled. Od vsega zdaj najbolj potrebujete urejeno vsakdanje življenje, vključno s takšnimi "banalnostmi", kot je redna prehrana in vsaj najnujnejša skrb za telesno ugodje in kondicijo. Tudi investicije v kariero se lahko zelo dobro obrestujejo - torej ne sanjajte.

grafični studio

Intipizant grafičnega tipa tracič de
lastovitost fotografije pomeni
močnejšo mogočnost d. g. p. p. p. p. p.

CERDONIS

časopisno založniška družba d.o.o.

Stari trg 278,
2380 Slovenj Gradec
tel.: (0602) 43 143, 501 841
fax: (0602) 43 100
e-mail: cerdonis@km-z.si

oibute inčifstg

grafični studio

grafično oblikovanje
tehnično urejanje tiskovin
elektronska montaža
barvni izvlečki (fotoliti)
priprava za tisk
produkcija tiskovin

oibute inčifstg

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

Območna enota Ravne na Koroškem

Ob Suhi 11b, (p.p. 91), 2390 Ravne na Koroškem, Slovenija

Tel.: 0602/280-100, Fax: 0602/280-260

SPOŠTOVANE ZAVAROVANKE, ZAVAROVANCI

Premije za PROSTOVOLJNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE lahko plačujete preko TRAJNEGA NALOGA banki, kjer vam bodo prijazno svetovali in uredili vse formalnosti.

Seznam bank, s katerimi ima ZZZS podpisano pogodbo o plačilu premij preko trajnika (seznam bomo dopolnjevali):

KOROŠKA BANKA d.d.

BANKA VELENJE d.d.

BANKA CELJE d.d.

SKB BANKA d.d.

Prihranite čas in denar!

**Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije
Območna enota Ravne na Koroškem**

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

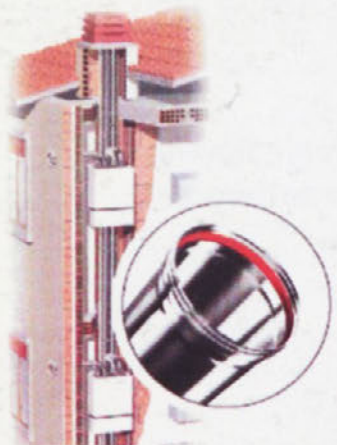
DIMNIK SIH

DIMNIK AVANT

DIMNIK DREHFIX

EUROCLICK DIMNIK
- za nadtlačne odvodnike

schiedel[®]
Vedno na vrhu!

Le pravi Schiedel dimniki
imajo odtisnjen zaščitni znak

schiedel[®]
SOS. partner

**POOBLAŠČENI IZVAJALCI
ZA SANACIJO DIMNIKOV
TEL.: 21 339, 20 952**

MONTAŽNI OBLOŽNI
ELEMENTI

SANACIJSKI ELEMENTI

DIMNIK NC

DIMNIK DW